

DOMOLJUB

ŠTEV. 1. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 42
V LJUBLJANI, DNE 3. JANUARJA 1929

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.

NAŠIM IZSELJENCEM!

V letu 1928. sta oblastna odbora v Ljubljani in Mariboru ustanovila posebni oblastni izseljeniški urad v Ljubljani, ki tem potom pošlje prvič vsem izseljencem iskrene novoletne pozdrave iz domovine.

Ustanovitev tega urada je bila potrebna, potrebna že radi tega, ker se domovina do sedaj za izseljence sploh ni brigala in je potrebno uradnim potom dati vsakemu v izseljeniških vprašanjih točna pojasnila. Oblastni izseljeniški urad ima smoter delovati v tem pogledu in zaščititi izseljence pred izkoriščanjem.

Radi slabo razvite industrije v naši domovini so bili naši rojaki primorani izseljevati se že mnogo let pred svetovno vojno. Takrat jih ni spremljala dobrohotnost državnih ali deželnih organov, ampak zasledovalno oko žandarmerije in policije. Nekateri, ki so nameravali v Zed. državah Severne Amerike, se gotovo še spominjajo, kako so morali tajno zapustiti domovino in skoro vsak dan se je čitalo v časopisih, koliko izseljencev je bilo na primer na glavnem kolodvoru v Ljubljani aretiranih. Danes tega ni več — ampak vsak izseljenec dobi pri odhodu od izseljenškega nadzornika primeren pouk glede njegovih pravic in navodila, kje naj zahteva potrebne zaščite.

Ob koncu tega prvega leta poslovanja oblastnega izseljenškega urada se spominjamo posebno vseh naših izseljencev, ki se nahajajo po raznih delih sveta, ki so morali zapustiti domovino, ker vsled neugodnih razmer mati Slovenija ni imela dovolj kruha zanje.

Največ naših rojakov je v Zedinjenih državah Severne Amerike. Točno število sicer ni znano, ker se za vse potomce ne ve in ker se smatra že večina za Amerikance. Je pa gotovo, da je 250.000 ljudi v Zedinjenih državah, ki so slovenskega pokolenja. Tam imamo tudi že slovenske župnije, slovenske šole in slovenska podporná društva, od katerih so zelo važna: Kranjska-Slovenska Katoliška Jednota v Jolietu, Jugoslovanska Katoliška Jednota v Clevelandu oz. Ely, Min., Slovenska Narodna Podporna Jednota v Chicagi, Zapadna Slovenska Zveza v Denver Col., Družba sv. družine v Jolietu, Slovenska Ženska

zveza v Chicagi, Družba sv. Mohorja v Chicagi itd.

Te organizacije smo radi tega omenili, ker želimo, da bi ustanovili naši izseljenci v Kanadi, Argentini, Chile itd. tudi enake zelo koristne podperne organizacije. S ponosom se moramo spominjati tudi našega slovenskega tiska v Zedinjenih državah Severne Amerike.

V Zedinjenih državah Sev. Amerike se godi našim izseljencem dobro. Žal, da je ta država dohod izseljencem naše kraljevine omejevala na 671 cseh letno.

V Argentini je okoli 18.000 naših rojakov. Trumora so se tja izselili radi fašistovskega režima Slovenci s Primorskega. Ti naj vedo, da jih smatra Slovenija še vedno za svoje otroke.

V drugih krajih južne Amerike, na primer v Braziliji, Chile, Urugvaj se nahajajo tudi naši izseljenci, pa ne v takem številu kakor v Argentini.

Organizacije naših izseljencev v južni Ameriki so šele v povojih.

Kanada je v zadnjih letih vzela posebno mnogo naših izseljencev pod streho. Tja so pripustili kanadski komisarji seveda samo poljedelce, katerih zaslužek pa ni posebno dober, radi tega so si poiskali naši rojaki v Kanadi kmalu druge službe. Največje skupine najdemo po rudnikih v provinci Ontariji, kjer je zaslužek od 4 do 6 dolarjev dnevno.

V Kanadi je približno že 6000 slovenskih rojakov, katerim se večinoma dobro godi in ki pišejo za druge zelo vabljiva pisma. Seveda se semtertja tudi slišijo glasovi, da ni vsem enako dobro poslano.

V Avstraliji je okoli 100 slovenskih izseljencev, večinoma iz logaškega okraja in iz Prekmurja. Glasom pisemskih poročil so se tudi tam razmere za delavce poslabšale.

Nekaj naših izseljencev je tudi v Egiptu in v Turčiji.

V Evropi imamo najstarejše kolonije rudarjev na West'skemu, kamor so se preselili že okoli leta 1900. Po preobratu so se naši slovenski rojaki izseljevali v Francijo, Belgijo, Holandijo in Luksemburg. Večinoma so to rudarji in gozdni delavci.

Na vse te naše rojake misli oblastni izseljeniški urad v dobrohotni pripravljenosti, jim po svoji moči iti na roko. V to

**SREČNO IN VESELO NOVO LETO
ŽELI VSEM NAROČNIKOM, BRALCEM
IN PRIJATELJEM »DOMOLJUB«.**

svrhu je potrebno, da se dobi točen pregled naših izseljencev in s tem izpolni na novo ustanovljeni kataster.

Za to je potrebno sodelovanje naših izseljencev v tujini in njih sorodnikov v domovini. Vsakdo, kateremu je uspešnost delovanja oblastnega izseljenškega urada pri srcu, naj pošlje potom naših županov izpolnjene predpisane sezname. Izseljenci v inozemstvu naj pa sporočajo neposredno oblastnemu izseljenškemu uradu v Ljubljani sledeče podatke: 1. Ime in približno število prebivalcev kraja in koliko je med njimi Slovencev. 2. Točni naslov z navedbo province, kraja ali mesta, ulice in številke poročevalca. 3. Ime tvrdki, ki zaposlujejo Slovence in sploh Jugoslovane. 4. Kaj se dela v teh podjetjih. 5. Približni zaslužek na dan. 6. Ali se sprejemajo novi delavci. 7. Zdravstveno stanje delavcev. 8. Ali so zavarovani proti nezgodam. 9. Imena že obstoječih slovenskih zavarovalnih in izobraževalnih družb. 10. Imena slovenskih časopisov, ki so tam razširjeni. 11. Kako pošilja denar domov. 12. Ali so dospele pošiljave vedno v redu. 13. Imena in naslove naših rojakov, ki se nahajajo v dotičnem kraju, ako te mogoče z navedbo rojstnega kraja in pristojne občine.

Pošiljanje denarja hoče urediti oblastni izseljeniški urad radi tega, ker je prejel od raznih strani utemeljene pritožbe, da je denar večkrat tudi iz priporočenih pisem izginil.

Po tukajšnjem mnenju bi bilo organizirati pošiljanje denarja v domovino tako, da se odda denar z naslovom vred pri kaki zanesljivi banki in inozemstvu. Ta izbira dotične zneske, recimo tedensko ali mesečno in jih odpošilja po čeku in s seznamom prejemnikov v domovino na varni denarni zavod, ki bi potem ček vnovčil in določene zneske poslal naslovnikom.

Naši izseljenci se naprošajo, naj sporočajo svoje naziranje v tem pogledu in naj stavi oblastnemu izseljenškemu uradu v Ljubljani svoje predloge.

Ker je oblastni izseljeniški urad zelo potrebna in koristna ustanova, so naproša slovenski tisk, posebno oni v tujini, naj ta članek primerno ponatisne.

KAJ JE NOVEGA

s Proslava papeževnega jubileja. V četrtek 20. decembra ob priliki otvoritve jubilejnega leta svojega mašniškega posvečenja je bral Pij XI. sv. mašo. Za vstop v cerkev sv. Petra je bilo izdanih 40.000 vstopnic. Papeža je prinesla v cerkev švicarska garda v nosilnici. Mašo je imel pri glavnem oltarju, pri drugem oltarju pa je podelil 120 dečkom in deklicam prvo sveto obhajilo. Popoldne je posvetil novo knjižnico.

d Ameriški Slovenci v domovini. Pred božičnimi prazniki je prišlo v Jugoslavijo 98 izletnikov iz Amerike. Vmes je 30 Slovencev. Rojaki so prišli v staro domovino med svoje praznovati Božič in Novo leto.

d Pismo iz Kanade, Martin Shack N. 8, 24. novembra 1928. Cenjeno uredništvo! Lepo Vas pozdravljam in Vas presim, da ta članek priobčite v »Domoljubu«, katerega prav rad čitam, kakor hitro despe v to daljnjo Kanado. Saj nam »Domoljub« prinaša toliko lepega, domačega, koristnega, političnega in zanimivega čitanja, da ga nobeden ne odloži, dokler ga ne prebere od prve do zadnje strani. Tukaj nas je skupaj 13 Slovencev, kateri delamo v gozdu švelarje za železnico. Deld je bolj težko in zaslužek ni baš preslab, samo zima bo dolga in pa huda, huda — 40 do 50 stopinj Celzija pod ničlo. V takem mrazu že mora biti človek živahno zaposlen v svojem delu, da ga slanca in mraz ne zmote. Delavske razmere v Kanadi niso najbolj povoljne, kakor pač nikjer. Zato pa je treba tembolj trdno vztrajati, da se čimprej povrnemo v našo lepo Slovenijo. Vsem rojakem in znancem posebno pa čitateljem »Domoljuba« želimo srečno novo leto.

Leopold Tome iz Doblje; Matija Anzele, Potočan; Gregor Hiti iz Bloške police; Anton Kjepec, r. dom iz Krusina; Zan Konček, Vinko Hrovat, Frank Kobe, posebni pozdrav Uršnim Selim; Anton Potjanšič, Albert Kačič, Josip Gecan, Ravna gora, Hrati; Anton Vranešič, rodom iz Tribuče; Janez Simonič, rodom iz Labina, Jože Lipavec, rodom Travn.

d Shod Slovenske ljudske stranke v Vodicah bo v nedeljo 6. januarja ob treh popoldne v Društvenem domu. Poročajo narodni in oblastni poslanci. Somišljeniki, udeležite se shoda polnoštevilno.

d Rdečkarji in vera. Neki F. S. iz Starrega trga se bori za »dobrobit« delavskih slojev v »Delavcu« med drugim tako-le: »Novejši izrek pravi: vera je strup za ljudstvo, in to je tudi resnica, kajti dokler človek vse misli iz verskega stališča, toliko časa je večni hlapec. Čas je že, da spoznate resnico in spremenite vaše misli, kajti popolnoma zmotljivo je, pričakovati pomoči od božje milosti. Vse mameče besede po dobro izurjenih farskih receptih, vse misijonske prireditve, vse vrste zakramentov so le zato tako sestavljene, da dajejo po vseh mogočih načinih mamljivo injekcijo vašemu duhu, da ja ne bi spoznali bistva resnice in se na podlagi nje otreli tega zastarelega suženjstva.« — »Domoljubovi« bralci naj nam oprostite, da smo, čeprav neradi, ponatisnili strašne protiverske odstavke iz socialdemokratskega

lista. Storili smo to zato, da vsak pošten delavec spozna, kam vodi rdečkarska pot. d »Narodna politika« poroča, da se je bivši katoliški duhovnik in sedanjí poslanec radičevske stranke dr. Kežman poročil z neko Američanko.

d Naši državni dolgovi. Glede državnih dolgov je povedal zadnjič finančni minister v finančnem odboru sledeče: Imamo tri vrste državnih dolgov: srbske in črnogorske predvojne dolgove in del avstro-ogorskih dolgov. V celoti znašajo dolgovi 26 milijard 600 milijonov Din. — Žerjavovci in radičevci namesto da bi pošteno sodelovali pri gospodarski ureditvi, se pa igrajo z usodo države in davkoplačevalcev.

d Radio je dala napeljati v svojo ubožnico mestna občina ljubljanska.

d 70 letarico je obhajal te dni magr. Janez Klobčev, vojaški superior v pokoj.

d Dr. Korošec se je mudil na božična praznika v Mariboru in v Ljubljani.

d »Narodna politika«, glasilo naše sestrime Hrvatske ljudske stranke, ki je doslej izhajala štirikrat na teden, je postala z Novim letom dnevnik. Iskreno pozdravljamo borbo in uspeh hrvatskih katolikov z zavestjo, da bo novi katoliški in ljudski dnevnik uspešno širil prepotrebno misel združenja vseh katoličanov Jugoslavije.

d Gospoda poslanca Zebot in Kremžar sta imela 27. decembra v ljubljanskem Rokodelskem domu sestanek za železničarje. Oba sta pojasnila navzočim železničarjem, kako stoji zadeva glede izplačila »razlik«, glede novele k pragmatiki, prevedbe kronskega vpokojecev bivše južne železnice in glede pomanjkanja kreditov vseh vrst za tekoče proračunsko leto, in glede borbe za zboljšanje kreditov in gmočnega položaja železničarjev v bodočem proračunu. Poročili, ki sta bili stvarni in temeljiti, so vzeli navzočim z odobravanjem in z zahtvalo na znanje.

d Prepovedano uživanje alkoholnih pijač. Povodom velike nezgode na progi Beograd—Topčider je izdalo prometno ministristvo ponovno odredbo, ki nalaga vsem kontrolorjem in starešinam strogo dolžnost nadzirati vse železniške uslužbenice, da ne uživajo v službi in pred nastopom službe alkoholnih pijač. Krivce morajo najstrožje kaznovati odnosno jih opustiti iz službe.

d Na tisoče žen in deklet je že naročenih na ženski list »Vigred«. Če Vi še niste med njimi, sporočite še danes na depisnici upravi »Vigred«, Ljubljana, Ljudski dom svoj naslov in pristavite samo besedi: Naročam »Vigred«.

d Gobe v letu 1928. Letošnja letina gob je dala skupno v Sloveniji okrog 100.000 kg, torej približno petino pridelka bogatega leta. Kvaleteta pa je bila izborna; blago je bilo čvrsto in nečrivo. Pomladanska rast je bila radi neugodnih vremenskih prilik neugodna, tem boljša pa jesenska. Pobrale in posušile so se lahko večidel ob najugodnejšem vremenu. Največ so dali letos v ljubljanski oblasti gob

južni kraji Dolenjske in le deloma Gorenjske, v mariborski oblasti pa jugovzhodni kraji. Najlepše blago pa se je dobilo iz okoliških krajev nekdanje štajersko-kranjske meje ob Savi. Lepo blago je kmalu privabilo k nam inozemske kupce, in to tem več, ker je v sosednjih in bližnjih državah bila rast gob minimalna. Nabiralci gob so prejemali lepe denarce: za lepo in najlepš blago se je plačevalo do 85 Din, v pozni jeseni tudi 100 Din in še čez za kg. Ker prinaša nabiranje gob posebno revnejšim toliko potrebnih dokodkov, je treba gobarstvo povsod podpirati.

d Zagrebški veliki župan artiljerijski polkovnik Vojin Gj. Maksimović je povišan v generala.

d Žerjavovcem ni všeč naša nova delavska pogodba z Nemčijo. Cisto umljivo, saj tem ljudem, kot opetovano dokazano, ni bila všeč še nobena stvar, ki je delavcu res v korist.

d Kako se bo porabil prvi del monopolnega posojila. Finančni minister je izdal na podlagi § 3. zakona o monopolnem posojilu pravilnik za izplačilo državnih obvez iz prejšnjih let. Prvi obrok najetega monopolnega posojila 5.000.000 dolarjev se porabi na sledeč način: 1. za izplačilo dolžnih invalidskih podpor do 31. marca 1928 100 milijonov dinarjev, 2. za izplačilo dolžnih pokojnin do 31. marca 1928 25 milijonov dinarjev, ostanek 150 milijonov dinarjev se bo porabil za izplačilo dolžnih razlik in preveb po zakonu o državnih uradnikih iz l. 1923. za čas od 1. okt. 1923 do 1. maja 1924. Kolikor se ne bodo izplačale vse obveznosti iz prvega obroka, se bodo izplačale iz drugega.

d Na belgrajfskega tajnega policista Grauerja je pretekli teden neznan človek streljal v Zagrebu in ga nevarno ranil.

d Naslednik jugoslovanskega krvnika. Ker je prišnji krvnik v naši državi, Mauer, umrl, je prišel na njegovo mesto njegov pomočnik Hart, mesto rabljevega pomočnika pa je izpraznjeno. V natečaju se je prijavilo zelo mnogo prosilcev, največ izgleda pa ima dosedanjí jetniški paznik Milan Batinič, ki ima že »prakso« pri obešanju.

d Lepo božičnico je priredila v ljubljanskem Unionu mestna občina ljubljanska. Obdarovanih je bilo z raznimi potrebnimi stvarmi okrog 300 revnih otrok.

d Posojila nam ponujajo. Dokaz, da uživa naša država pod vodstvom dr. Koroščeve vlade v inozemstvu popolno zaupanje so tudi posojila, ki nam jih ponuja inozemstvo. Finančni minister dr. Subotič je te dni obvestil novinarje, da je dobil več in zelo resnih ponudb za zunanje posojilo, med drugimi ponuja zveza holandskih bank naši državi pod ugodnimi pogoji posojilo v znesku 65 milijonov goldinarjev, kar znaša okrog tri milijarde dinarjev. Ko so žerjavovci komandirali državo, jim zunanji svet še pare ni zaupal.

d Za praznike brez strehe. Te dni se je neznano kako vnela lesena hišica Neže Kckaljeve v Jaršah. Žena, ki je že priletna, je sedela v hiši s svojo, okrog 30 let staro hčerko ter s obe niti zavedali nista, v kakšni nevarnosti sta. Ko je nad njima bilo že vse v plamenih, sta šele občutili, da je v

izbi »danes čudno gorko«, da pa gori, pa nista vedeli prej, ko so prihiteli sosedje in ju na nevarnost opozorili. Lesena hišica je do tal pogorela in so ljudje baš za praznike brez strehe in brez vsega.

d **Kraljica Marija** je preživela katoliške božične praznike na romunskem dvoru.

d **Nesreča**. V več metrov globoko vodo je padel posestnik Janez Antončič z Vrha, ko je vozil hlode na žago v Markovec; splasil se mu je vol in moža pahnili v vodo, tako da se je le s težavo rešil. Vsled strahu in mraza je prišel mož k sebi šele, ko je povzvil nekaj okrepčila.

d **Z malo trsko si je zastrupil kri**. Delavec Jakob Koleča je pretekli teden nakladal v Litiji deske. Mala trska mu je odletela v desno roko in se zapčila v meso. Koleča je izdrži trsko iz roke, potem pa se ni več brigal za rano. Roka mu je pričela otekati, kajti na videz nedolžna trska je zastrupila Koleča kri. Moral je v Ljubljano in sicer na sveti večer. Pri prihodu vlaka je Koleča na glavnem kolodvoru naenkrat omedlel in po kratkem smrtnem boju umrl.

d **Gospodarsko poslopje pogorelo**. V Kriščandolu, občina Dol pri Hrastniku, je pri g. Janezu Ovrčaku pogorelo gospodarsko poslopje z vsemi premičninami. Požar je bil baje podtaknjen.

d **Cerkveni rop**. V noči na 20. december je neznan zlikovec izvršil v župni cerkvi v Sv. Petru pod Sv. gorami grozovit božji rop: odnesel je poleg drugega monštranco z Najsvetejšim, dva ciborija s posvečenimi hostijami, štiri kelihe in sv. relikvije. Med ukradenim je tudi dragocen kelih, ki je bil izposojen od romarske cerkve Matere božje na Sv. gorah. Sum pada na neznanca, ki so ga na božični dan z zavojem v roki videli trikrat v cerkvi. Ropar se je najbrže skrivil v cerkev in se dal v njej zapreti ter je pričakal noči, da je izvršil zločin. Od svetih hostij ni zločinec razen par drobecov pustil ničesar.

d **Raketa zažgala hišo in hlev**. Te dni je v Spodnji Zadobrovi pri D. M. v Polju nastal požar, ki so ga povzročili nepredvidni otroci. Bilo je v jutranjih urah, ko so se vaščani vračali iz cerkve od sv. maše. Vmes se je vračalo tudi nekaj otrok, ki so kurili in zažigali umetne rakete, ki so v navadi v božični dobi. Zažgane rakete so metali v zrak in ena je padla tudi v slamnato streho posestnika Jožefa Dovča. Streha se je seveda takoj vnela in je tekotom pol ure pogorelo vse ostreže hiše in hleva. Zgorelo je tudi precej krme, ki je bila pod streho nakopičena. Prihiteli so takoj gasilci iz Zaloga, Sneberlj in iz Šmartna z motorno brizgalno ter se je posrečilo požar omejiti, da se ni razširil tudi na sosednja poslopja.

d **Zalostna smrt mirnega mladeniča**. Letošnji praznik miru je prinesel prebivalcem obojne strani Pohorja v čadramski fari nenadno razburjenje. Ravno, ko so se množice ljudstva v svečanem razpeloženju zbirale k polnočnici, je padla med nje vest, da je v Koritnem postal žrtev nesrečnega slučaja mlad, komaj 19 letni fant, Franc Kvas. Ta se je namreč podal zvečer k svojemu krojaču po novo obleko. Vračal se je nazaj po običajni poti mimo Lenartove hi-

še. Pri tem je nič hudega sluteč pogledal skozi okno, kaj neki delajo v hiši in baje je tudi na okno potrkal. V sobi navzoči starejši domači sin je še vprašal, kdo je. Ker ni dobil nobenega odgovora, je vzel svojo puško, nabasano s šibrami, stopil na prag in ustrelil. Zadel je mimoidočega tako nesrečno v pljuča, da je bila tudi zdravniška pomoč brezuspešna. Mladenič je po enem dnevu, ki ga je preživel v nezvesti, umrl. Bil je mirnega značaja in splošno priljubljen.

d **Požar je uničil** na sveti večer v Štangi nad Litijo Španovo poslopje. Zgoreli so: hiša, gospodarsko poslopje, hlevi, skednji, šupe in svinjaki. Škoda je seveda ogromna.

d **Uboj na Štefanovo**. Posestniški sin Franc Rušnik iz Zlatolič se je mudil na Štefanovo zvečer v gostilni v Prepoljah na Dravskem polju. Ko se je vračal ponoči domov, ga je v bližini njegovega doma nenadoma napadel neznanec in ga udaril po glavi z nekim topim orodjem s toliko silo, da mu je prebil lobanjo. Pušnik je na licu mesta izkrevavel ter izdihnil.

d **Žilo odvodnico mu je prerezal**. Pri Sv. Marjeti na Dravskem polju v gostilni Domanjka je bilo zbranih več fantov. Med njimi je bil tudi 26 letni Mihael Kalčič. Nenadoma pa sredi zabave navali nanj z nožem neki fant, ki je ravnokar prišel od vojakov, in mu je prizadjal dve globoki rani. Prerezal mu je žilo odvodnico. Kalčič je podlegel rani in izdihnil. Oba storilca sta pod ključem.

d **Nož mu je zasadil v prsa**. Na Štefanovo popoldne so v St. Lovrencu pili fantje. Pri tej priliki je nek fant vzel Alojziju Klemenčiču z Male Loke klobuk in ga nekam odnesel. Zvečer je šel Klemenčič na dom dotičnega fanta in zahteval klobuk nazaj. Fant pa mu zasadil nož v prsa, da je Alojziju Klemenčiču takoj izdihnil.

d **Slovenska kuharica** je najboljša kuharska knjiga in stane 160 Din. Od uprave »Vigredic« pa jo dobite zaastonj, če pridobite za mesečnik »Vigredic« 15 novih naročnic in bo zadnje plačana do 31. januarja t. l. celoletna naročnina. — Naročnina 25 dinarjev.

d **Potres so čutili** v četrtek zjutraj ob 8. uri 15 minut v Črnomlju. Tudi v Metliki so ob približno istem času čutili dva potresna sunka. V Kostanjevici je bilo čutili en močan potresni sunek, v Karlovcu tudi dva. Sunek je trajal dve do tri sekunde, smer potresa je bila od juga proti severu.

d **Nesrečna smrt rojaka v Franciji**. Prejšnji mesec, 18. decembra je doletela v Cannesu na Francoskem 39 letnega Ivana Blažiča iz Lentovec na Štajerskem nepričakovana smrt. Tisti večer sta z nekim prijateljem skupno večerjala v restavraciji. Po večerji je ta prijatelj spremil Blažiča domov na stanovanje. Tam stanuje še drug Slovenec, Ivan Jug. Ta je že spal, ko sta znanca prišla in ga je zato Blažič prebudil, češ, da naj posodi prijatelju samokres, da ne bo hodil neoborožen domov. Ponoči se namreč klati po mestu mnogo potepuhov. Jug je res vstal, vzel iz omarice samokres in ga zašel nabijati. Pri tem se je orožje sprožilo in strel je Blažiča zadel naravnost v glavo. Blažiča so prepeljali v bol-

je bilo glasovitih v starih časih.

Danes obstoji samo eno čudo, zato pa tem bolj znano po svojih 7 prednostih, a to je

nico, kjer je že zjutraj ob petih umrl. Jug je moral v preiskovalni zapor, dokler se ne izkaže njegova nedolžnost.

d **Društvo diplomiranih babic za Slovenijo v Ljubljani**. Odbor se je prenačil s tem, da je pozval svoje članice, naj vložijo takoj prošnje za nastavev okrajnih babic. Kakor nas oblastni odbor naknadno obvešča, mesta okrajnih babic še niso razpisana, in zato tudi še nobeno mesto podeljeno ne more biti. Ko bodo mesta razpisana, bo to objavljeno v uradnem listu »Samouprava«, katerega boste lahko videli pri svojih občinah; kjer ga namreč morajo imeti. V »Uradnem listu« bo tudi objavljeno, kako naj bodo prošnje opremljene, ali z 20 ali 5 dinarskimi kolki. — Vsem članicam srečno in veselo novo leto želi predsednica Kvartič.

d **Ušel je iz blaznice na Studencu** neki Pichler, drzen tat in vlomilec. Ker je po poklicu dimnikar, je splezal kar po strelovodni žici iz prvega nadstropja na streho, odtod pa je pobegnil v noč. Še prej pa je pokradel strežajem obleke za okoli 4000 dinarjev. Vzel je s seboj tudi več cigaret in drugih malenkosti. Pichler je star 50 let, majhen človek, ima kratke boke, je znan in nevaren cerkveni tat in požigalec.

d **Največja protivnika verskega življenja**. V običajnem novoletnem nagovoru na g. knezoškofa je g. stolni prost Kalan izvajal med drugim: »Največji protivnik verskega življenja in prave srčne kulture je slab tisk, ki se šopiri kljub svaritvi pred njim — vsekrizem po naših slovenskih livadah. Z grozoto opazujemo, kako si utrjuje svojo oblast med Slovenci kralj alkohol. Na vse te in druge nevarnosti presvetli škof opetovano opozarja, zraven pa navdušuje osobito mladino, naj se oprijemlje dobrih, katoliških organizacij.

DOMOVINI

d Umrla je na Gorenjskem pri Sv. Ječtu 27. decembra 1928 po zelo kratki bolezni gosposdična Fabjan Kežika v 64. letu starosti. Pogreb rajne se je vršil dne 20. decembra ob pol 10 v Šmartnem na Gorenjskem. Pokojnica je bila vseskozi globoko verskega življenja in siromakom blaga dobrotnica. Priporočila se v pobožno molitev in blag spomin.

d Mariborsko porotno sodišče. Anton Kosiak in Ivan Presnitz sta bila obsojena radi hudodelstva umora na smrt na vešalih. — Marko Kreslin je dobil radi prekorajenega silobrana eno leto strogega zapora. — Engelbert Aust bo sedel radi uboja 3 leta. — Jura Ivančič je dobil radi goljufije tri leta težke ječe. — Radi tatvine na pošti bodo sedeli Janko Kumar 4 in pol leta, Roman in Valenta pa 4 leta težke ječe. Plačati morajo tudi odškodnino v znesku 38.500 Din.

d Vedjo vlomilsko družbo mladih ljudi obojega spola, ki ina na vesti vse polno tatvin in vlovov zlasti v Mariboru in okolici, so te dni vtaknili pod ključ.

d Pogoreli sta dve tovarni v Belgradu, za trkočajo in torbice.

d V Belgradu je zgorel radi kratkega električnega stika najlepší tamošnji kino »Kazino«.

d Nov časnikarski dom so dogradili v Zagrebu.

d Ko je kovač popravljaj puško. Pretekli teden so našli delavci v Bačkem Monastiru mrtvega kovača Štefana Kralja, ki je ležal v svoji delavnici. Policijska komisija je ugotovila, da je kovač popravljaj puško, za katero najbrže ni vedel, da je bila rabiata. Puška se je pri popravilu sprožila, strel pa je zadl Kralja v trebuh. Kralj je po kratkem smrtnem boju umrl, ne da bi mogel poprej klicati na pomoč.

d Ker je eksplodirala raketa. V Splitu je pretekli teden nastal v trgovini galanterijskega blaga Larija Bognola velik požar, ki je povzročil ogromno škodo. Požar je povzročila raketa, ki je eksplodirala v rokah nekega kupca. V trgovini so se vneli lahko vnetljivi predmeti in kmalu je objel plamen vso trgovino ter poslopje nad njo ni pričel ogrožati sosednje trgovine. Gasilcem se je posrečilo sicer požar omejiti, niso pa mogli rešiti trgovine. V trgovini je povzročil požar škoda nad 1 milijon dinarjev, zgorelo je tudi 14.000 dinarjev gotovine in srečka državne razredne loterije, ki je zadela 16.000 dinarjev. Zgorela je tudi knjiga dolžnikov, v kateri je bilo zabeleženo za 400.000 Din dolga. Vsa trgovina je bila zavarovana le za 600.000 dinarjev.

d V zadnjem trenutku rešena delavca. Dva delavca Mehmed Dedič in Nikola Ramljak sta delala v rovu rudnika Kreki pri Tuzli, ko je naenkrat zasulo Ramljaka. Dedič mu je priskočil na pomoč, toda tudi njega je zasulo. Vendar se mu je posrečilo, da je prišel z glavo na zrak in poklical na pomoč. Oba delavca so v zadnjem trenutku rešili in hudo poškodovana prepeljali v bolnico.

d Ne s gorečo vžgalico k bencinu! Monter Nikola Jankovič v Somboru je prišel v garažo »Vulkan«, kjer je bil uslužben. Garaža je bila slabo razsvetljena in Jankovič je prižgal vžgalico. V istem trenu

METLIKA.

Občni zbor Kmetijske zveze za Metliko bo v nedeljo dne 18. t. m. po osmi sv. maši t. j. ob 9 v dvorani H.P. Na dnevnem redu so v prvi vrsti volitve novega odbora K. z. in dogovor o programu za prihodnje leto. Zato ste vsi člani vljudno povabljeni. Govornikov ne bo nobenih razen g. poslanca Nemanica, ker to ni shod.

KOLOVRAT.

Na praznik sv. Stefana smo ob izredno številnem spremstvu ljudstva pokopali Rožančevu mater, Heleno Zupančič, staro 73 let. Pokojna je bila res prava slovenska, krščanska žena in mati. Vse življenje je pridno delala, mnogo trpela, pa rada molila. Dobri Bog ji bodi bogati plačnik!

DOBRNIČ PRI TREBNJEM.

Pri nas se je ustanovila v nedeljo 30. dec. po shodu SLS krajevna Kmetijska zveza, katere predsednik je g. Ivan Barle, posestnik iz Dobrnič. Kmetijska zveza je takoj pretresla važnejša gospodarska vprašanja v občini, predvsem tlakovanje enega dela v skrajno slabem stanju se n-haj-jobe ceste Dobrnič-Zelezno ter elektrifikacije Dolenjske. Tozadevne resolucije, sprejete na koncu shoda, na katerem je poročal tajnik g. Munda iz Novega mesta, so se odposlale na Oblastni odbor v Ljubljani.

ŠKOCIJAN PRI MOKRONOGU.

Proslava 70-letnice velikega slovenskega raziskovalca in misijonarja v Afriki — dr. Iga. Knobleharja. Proslavo je priredilo Prosvetno društvo z otroci Marijinega vrta s sodelovanjem domačega učiteljsstva. Prireditelj je bila dobro obiskana in lepo uspela, k čemur je pripomogel pred vsem pester spored (3 deklamacije, govor č. g. Julija Slapšaka o Knobleharju in trije kratki igrokazi.). Sklenilo se je, da se postavi na Knobleharjevi rojstni hiši (sedaj Nošakova v Škocijanu) spominska plošča in sicer za 110-letnico misijonarjevega rojstva. V ta namen je bil sestavljen pripravljajni odbor (domači župnik č. g. Anžič, župan Marinčič ter posestnik Nošak).

KRIZE PRI TRZICU.

Volitev župana in svetovalcev se je vršila v soboto dne 29. dec. in je bil četrtič izvoljen za župana Franc Poljanec, pos. in čevljarški mojster v Sebenjah, s 15 glasovi; protikandidat Fr. Zaplot-

nutku se je vnel poleg njega bencin, za katerega Jankovič sploh vedel ni, da se nahaja v garaži. Pri eksploziji bencina je Jankovič dobil hude poškodbe, za katerimi je kmalu nato umrl.

d Za obrambo pred tihotapci in kačaki. Te dni so pripeljali v Ohrid in na Prespansko jezero nekaj vojnih motornih čolnov, oboroženih s topom, jeklenimi oklepi, strojnimi in reflektorji. Čolni, ki izgledajo kot male voje ladje, so namenjeni za obmejno stražo na obeh jezerih, preko katerih radi prehaajo na naše ozemlje kačaki in tihotapci, kar bo sedaj preprečeno. Moštvo na vseh čolnih tvorijo dalmatinski mornarji. Transport čolnov do jezer je bil precej težak, vendar pa je ljudstvo rado pomagalo pri transportu, zavedajoč se, da s tem pomaga v borbi proti kačakom. Na ohridskem in na Prespanskem jezeru bodo zgradili moderna vojna pristanišča, v malem obsegu seveda, v katerih bodo imeli ti vojni čolni zatočišče, obenem pa bodo uporabljiva za privatne motorne čolne.

d Vajeniška preizkušnja Zadruga rokolodskih in sorodnih obrtov v Kranju se bo vršila v četrtek, dne 17. januarja 1929, v prostorih osnovne šole v Kranju. Prijavit se je najkasneje do 6. januarja 1929.

nik je ostal v manjšini za 6 glasov. Občina je dobila župana, ki je res sposoben voditi občinske posle. Za svetovalce so izvoljeni: Franc Mali, Golnik 14; Lehan Anton, Snedec Franc, Duplje; Lukanc Ambrož, Zig. vas; Močnik Martin, Sebenje; Zupane Jože, Križe; Ropret Vinko (baronov delavec), Pristava, in po ožji volitvi Janez Ribnikar, Senično 15. Vsi so pristali SLS. Pripominjamo, da sta prvi in zadnji kandidirala na kand. listi Senično ter sedaj izjavila in podpisala izjavo, da sta pristala SLS. Sedaj šteje oba odbor 16 pristavev SLS. Pri volitvi župana je eden službeno bil zadržan, vsled tega je bil izid 15 proti 9 glasovom, mesto 16—9. Do zadnjega je opozicija mislila priboriti si župana, a vse zaman. Še zadnji ponedeljek je šla stava, da bo drug župan. »Jutro« je bilo zopet »dobro poučeno«, da Poljanec ne bo župan, ker je objavilo razmerje 13 SLS in 12 proti SLS. Kje se?

SMARTNO OB SAVI.

Električno luč vendar dobimo. V občinski proračun za prihodnje leto je postavljen znesek za instaliranje električnega omrežja v podobčini. Rešeno pa še ni vprašanje, ali dobimo luč iz Ljubljane, ali od »Elektre« s Fužin ali pa iz domače občinske elektrarne. Vsekako: luč bo prišla, pa naj pride od koderkoli. Zastonj je seveda nihče ne bo dal. Kajpada bodo odslej tudi naši gostilničarji plačevali ravno tako visoko neklado na alkohol, kakor je drugi v občini. In to je pravično, zakaj kjer so enake pravice, morajo veljati tudi enake dolžnosti.

IZ BUKOVŠČICE.

V naši župniji je bilo letos: »Domoljubov« 47 (med župnjami v dekaniji smo na četrtem mestu), »Bogoljubov« 24 (v dekaniji na 3. mestu), »Slovenca« 2, »Glasnikov Srca Jezusovega« 12, »Katoliških misijonov« 20, Mohorjanov 48 (na 13. mestu smo v ljubljanski škofiji). Vseka-ko lepe številke za našo malo župnijo, ki kažejo, da radi beremo. Tudi »Vigrede« poznajo naše mladenke. Le zvesti bodite tudi v prihodnjem letu vsi dosedanjji naročniki! Pa še kakega novega nagovorite! Posebno »Bogoljubu« bi želeli dostop še v marsikatero družino. Lažnivih in veri sovražnih listov v naših hišah nikjer ne bo, ne za denar, ne zastonj. Za-to jamči odločnost in vernost pa značajnost naših gospodarjev.

NOVA OSELICA.

Mi hribovci smo prav skromni ljudje. Malokdo nam vpoštevata. To vemo že štiri leta, odkar so Italijani našo župnijo neusmiljeno razmesarili. Župna cerkev se nahaja sedaj le sedem sto metrov od državne meje. Vendar pa tudi mi beležimo nekaj zanimivih datumov v letu 1928. 15. avgusta 1928 se je vršil ustanovni občni zbor katoliškega prosvetnega društva v Novi Oselici. Dne 1. oktobra 1928 nas je že drugič v tem letu obiskal zastopnik »Svete vojske« Fran de Cecco. Priredil je namreč nad vse krasno uspeli enodnevni tečaj za izdelovanje brezalkoholnih sokov v sodih. Tečaja se je udeležilo poleg žena in deklet tudi 23 moških mladeničev. Ob tej priliki so se prodale dve Eggersbergovi pipi. Nad vse zanimiv je pa datum 1. decembra 1928. Na predvečer tega dne je katoliško prosvetno društvo v Novi Oselici prvič zbralo svoje člane in druge ljudi k radiju. Od tega dne dalje pa imamo stalno troelektronski radioaparati v našem društvenem domu. Vsak dan čujemo izvrstno domažlasko postajo, pa tudi druge postaje v Evropi. Zanimiv je tudi datum 11. decembra 1928. Ta dan je bilo 16 župljanov slovesno sprejetih v tretji red.

BUCKA.

Ob novem letu je navada pogledati nekoliko nazaj v preteklo leto in presoditi, ali se je v splošnem napredovalo ali ne. Kako je torej z Bučko? Zdi se, da se počasi dvigamo iz splošne omrtvosti, pa tudi surovosti, kateri smo v preteklem času pri nas močno zapadli. Posebno v verskem oziru se kaže velik napredek. Živahno delujejo razne verske organizacije. Dokaj je uspela tudi posvetitev družin presv. Srcu. Gospodarsko smo bili to leto občutno prizadeti radi hude suše. Ker ni bilo otave in zelene kla-

je, se je seno predčasno pokrmilo in tako bo spomladi občutno pomanjkanje krme. Meseca junija smo ustanovili Kmetško zvezo. Od tedaj je opaziti nekaj več zanimanja tudi za javna vprašanja. Vendar pa je med našimi ljudmi še vse premalo odločnosti in prave zavednosti. V prosvetnem delu pa pri nas skoro ni govora. Precej nade stavimo na novega g. šolskega upravitelja, ki je že z roditeljskim sestankom dne 9. decembra pokazal svojo dobro voljo. Ono kulturo pa, katere odsev smo videli v obžalovanja vrednih dogodkih preteklega leta, pa odločno odklanjamo. Vsak, kdor pošteno in trezno misli, pristopi brez vseh predsodkov v Kmetško zvezo in naroči »Domoljubac«, ki bo v bodoče imel redno dopise tudi iz Bučke! — Eden iz Kmetške zveze.

BOCNA.

V preteklem tednu se je tukaj obhajal sv. misijon. Opravila sta ga dva misijonarja od sv. Jožefa nad Celjem g. Selič in Tavčar. Udeležili so se ga vsi župljani; s svojimi izvrstnimi, v srce segajočimi misijonskimi pridigami sta si pridobila srca vseh. Naj ima ljubezen in skrb ter veliki trud dobri Bog obilno poplača.

KRŠKO.

Na sv. Stefana popoldne smo pokopali Punčarjevo mamo iz Trške gore. Njeno življenje je najlepše označil poštenjak-siromak Marko, rekoč: »Hočem, da nosim lepši križ pri njenem pogrebu, ker je bila tako dobra do revežev.« Zares! Dela usmiljenja in Boga darovano trpljenje so bili neprestani spremljevalci na njeni življenjski poti; zato pa je bila tudi njena smrt na predvečer svetega dne tako lepa in mirna in njena pogreb ob žarkih zahajajočega solnca, ki so jo klicali k Večni luči, tako krščanski. — Dne 2. in 3. decembra je imel referent Kmetijske družbe g. Katol v dvorani cerkvene hiše sadjarsko-vinarski ečaj. Žal, da udeležba ni bila povsem povoljna. Celo s svojim podpisom se je zavezalo udeleževati se tečaja 36 mož in fantov, prišlo pa jih je k pouku povprečno le polovica. Smo pač na Dolenjskem, kjer sicer itak vemo vse, česa nam je treba v sadovnjaku in vinogradu, pa vendarle po večini tako vino pride-lamo, da ga težko spravimo v denar. Čas napreduje in vpije tudi po sebi primerni gospodarski izobrazbi. — Župna cerkev je tekom poltja dobila lično novo vnanost. Tega in onega je seveda pokrilje stroškov ob slabih letinah in pičlih dohodkih precej zadelo; pa upamo, da kar se v božjo čast da, je na velike obresti naloženo in po preteku par let se te dajatve, ki so v primeri z dajatvami, ki jih župljani marsikje drugod žrtvujejo za svojo župno cerkev, malenkostne — ne bodo nikomur nič poznale. Da bi vendar že enkrat župna cerkev dobila tudi zvonilo, ki bi bilo vsaj od daleč podobno zvonilu, ki se spodobi za mestno župno cerkev! — Rojenili je bilo v preteklem letu 44; od teh 23 v bolnici, med njimi 8 nezakonskih v bolnici in 1 v župni. Umrlo jih je 67, od teh 44 v bolnici. Poročenih je bilo 13 parov. — Kat. prosvetno društvo je tekom leta priredilo več iger in imelo nekaj poučnih predavanj. Tudi v prihodnje bi šlo, če bo le zadosti odkritosrčnega prijateljstva med tistimi, ki sicer kažejo toliko veselja do društvenega življenja. — Tako imas dragi »Domoljub« par splošnih novic; sedaj naj ti pa še kdo drugi poroča o političnem gibanju v naši občini, da postaneš tudi za naš kraj bolj zanimiv in si številno naročnikov v novem letu pomnožiš. Saj si vsega priporočila vreden, posebno v svojih gospodarskih in splošno poučnih člankih.

BEGUNJE PRI CERKNICI.

Začetkom tega meseca je bil dovršen naš Prosvetni dom. Otvorile se je vršila 2. decembra s prosvetno in 9. decembra z orlovsko akademijo. Obkraj je bila prostorna dvorana polna občinstva. Dom je velika stavba in izgleda na zunaj kakor kaka cerkev. Dvorana ima velikost 12 krat 8 metrov in je visoka 6,40 metra. Površina odra meri 8 krat 8 metrov. Za odrom je prostor za kulise, ob strani sta pa dve garderobi. Dom, ki ima vodovod in električno razsvetljavo, priča, da je ljudstvo zavzeto za pravi napredek in izobrazbo, pa je tudi spomenik skupnega dela in vsestranske požrtvovalnosti. Slovensna blagoslovitev se bo vršila prihodnje leto.

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s Katoličani v Mehiki so poslali tamnošnemu parlamentu spomenico, s katero zahtevajo svobodo Cerkve. Spomenica ima 1 in pol milijona podpisov, ki so bili zbrani v kratkih dneh. Ako pomislimo, kako nevarno je bilo za vsakega podpisati spomenico ter da je mnogo tudi nepismenih in koliko listin s podpisi je bilo od oblasti predčasno zaplenjenih (v državi Jalisco s 400.000 podpisi), nam mora biti jasno, da je zbirka podpisov pravo ljudsko štetje za svobodo vere proti tiranstvu Callesovih brezvercev. — Dne 28. oktobra na praznik Kristusa Kralja pa so romale neštete množice k božjepotni Mariji posvečeni cerkvi v Guadalupe. Romarji so imeli pasove v papeževih barvah z napisi: »Viva Cristo Rey« (Živel Kristus Kralj). Manifestacije se je udeležilo 250.000 rimskih katoličanov. Takemu ljudstvu božja pomoč ni več daleč.

s Razno. Papež je poslal sprtni ameriškim republikam pismo, s katerim vodilne kroge poziva k miru in opozarja na strašne posledice vojne. — V Rimu se širi govorica, da namerava Mussolini izročiti sv. očetu zopet v last Vatikan in gotov pas zemlje, da bo tako sv. stolica lahko občevala svobodno z vsem svetom. — Hčerka protestantovskega škofa v Bristolu na Anglijskem Doroteja Nicholson je prestopila v katoliško cerkev.

Italija.

s Tudi do škofa nimajo obzira. Te dni se je mudil v Solkanu krški škof msgr. Srebrnič. Vračal se je z obiska pri sv. očetu in se ustavil na svojem domu v Solkanu nekaj dni. Komaj je krški vladika odpotoval, se je v hiši njegovega brata javilo več goriških policistov. Izvršili so v hiši strogo preiskavo. Domače so izpraševali, po kakšnem opravku je prišel prevzvišeni v Solkan. Prav tako je policija preiskala hiše vseh drugih sorodnikov. Nekemu dekletu je policija odnesla vsa pisma, daš so popolnoma zasebnega značaja. Ljudstvo je že navajeno vseh mogočih šikan od strani policije, hišnih preiskav, aretacij in konfinacij, ki so postale že vsakdanja stvar, vendar ni nihče pričal.

ST. GOTARD.

V društveni dvorani imamo postavljen radio. Na sveti večer je prišlo veliko ljudi poslušat zanimivosti, ki so bile na programu na božični večer. Navzočim je ugajalo lepo zvonjenje iz Ljubljane, govor o božičnih šegah in navadah ter petje božičnih pesmi. Ob enajstih smo čuli celo veliki zvon iz Košice na Češkoslovaškem. Zanimanje za radio je vedno večje, a nekateri stari ljudje pa kar majejo z glavo in ne morejo verjeti, da bi se govorjenje tako daleč slišalo. Na praznik sv. Stefana je velika množica ljudi — med njimi tudi Marijina družba z zastavo — spremila na zadnji poti Frančiško Čukljati, seširo g. župana Gašperja Čukljati. Rajnka je bila skoro popolnoma slepa, a je vendar hodila v cerkev, čeprav s težavo, dokler je ni bolezen napadla. — Mlekarska zadruga je prejela te dni od odbora jubilejne kmetijske razstave v Ljubljani bronasto kolajno kot odlikovanje za razstavljeno čajno maslo.

koval, da bo goriška policija na tak način izkazala »gostoljubje« jugoslovanskemu škofu.

s Povest o slovenski kravati. V prodajalni Artura de Rossija v Gorici je goriški tajni policist kupil kravato s slovenskimi barvami in jo takoj nesel svojemu predstojniku. Nekaj minut pozneje se oglasi policija v trgovini ter se loti hišne preiskave. Trгоvec je imel še več takih »slovenskih« kravat, izjavil pa je, da jih je prejel od svojega rednega dobavitelja v Turinu. Take kravate so pač zdaj v modi povsod. Stražnik, ki je vodil preiskavo, je trgovcu odvrnil, da ima srečo, da ni Slovenec, sicer bi mu trgovino zaprl.

s Razno. Glavni tajnik Turati je izdal okrožnico, kjer prepoveduje fašistovskim odvetnikom braniti pred sodiščem take babice in zdravnike, ki so pomagali pri odpravi ploda. — V St. Vidu pri Vipavi so imeli v decembru sv. misijon. — V Jelšanah je umrl znani gospodar 69 letni Anton Dekleva. — Kap je zadel v Trnovem pri Ilirski Bistrici Jožef Benigar, p. d. Zajčev. — Radl ošpic je bila šola v Batujah dalje časa zaprta. — Po novem letu nameravajo italijanski fašisti izdajati v Gorici časopis v italijanskem in slovenskem jeziku. — V Dornbergu so izdali fašisti ukaz, da morajo obrtniki odstraniti dvojezične in napraviti samo italijanske napisne plošče. — Na Liparske otoke (opis v zadnjem »Domoljubu«) so odvedli fašisti ravnatelja goriške katoliške tiskarne dr. Janka Kralja.

Nemčija.

s 20 milijonov 193.334 katoličanov je v Nemčiji. Starokatolikov je samo še 33.432. V Berlinu, ki ima 4.024.166 prebivalcev, živi 407.780 katolikov. Na Pruskem je bilo sklenjenih 71.126 katoliških in 36.705 mešanih zakonov. Od 100 katolikov jih 20,3% stopi v mešani zakon. V cel državi je 15.216 katoliških šol. Katoliških novincev je 2.366.108; katoliške šole jih obiskuje 2.027.880. Učitelj je 59.276. O uradnih in točnih podatkih, ugotovljeno pa je, da so katoliki še vedno posebno pri najvišjih uradih zastopani.

Rusija.

s Boljševizem vodi v gospodarski propad. Rusko sovjetsko časopisje je obelodanilo nedavno zanimivo spomenico namestnika sovj. komisarja Trunkija o vzrokih gospodarskega propada sovjetske Rusije. Po poročilih samega uradnega lista je Trunki v dveh pismih na vodstvo komunistične stranke brezobzirno označil boljševizem kot glavnega povzročitelja gospodarskega propada sovjetske Rusije.

Poljska.

s Vprašanje dvoboja v poljski narodni skupščini. Predsednik skupščine je, ko je neki poslanec zahteval dvoboja s parlamentarnim tovarišem, izjavil sledeče: »Dvoboj je po naših zakonih prepovedan, vera ga obsoja kot umor in tudi večina našega naroda dvoboja ne smatra za sredstvo, ki bi komu moglo izbrisati razžaljeno čast. V tem oziru se naš narod popolnoma strinja s pojmovanjem najodličnejših mož.

pa tudi najizobraženejših narodov, ki dvo-
boj zavračajo. Tudi je v dneh propada
poljske države igral ravno dvoboj najža-
lostnejšo ulogo... — Govor predsednika
poljskega parlamenta je bil sprejet od
ogromne večine zastopnikov naroda z bur-
nim odobravanjem.

Amerika.

s Razno. V Joliet, Ill. je umrl Mihael
Vardjan, doma iz Crnomlja na Dolenjskem.
— V Clevelandu je odšel v večnost Janez
Kužnik iz fare Dobrnič.

Drobne novice

Turški pisatelj Hašim bej predlaga,
naj bi tudi Turčija uvedla praznovanje
božiča.

Umrli je znani italijanski general grof
Cadorna.

Plačo so si zvišali francoski poslanci
od letnih 45 na 60 tisoč frankov.

Radio bodo vpeljali v vse šole v Pragi.

Srce je pošlo neki vdovi na Westfal-
skem, ko je zvedela, da je njena sinova za-
sulo v rudniku.

Liberalci, ki so imeli v Romuniji vso
moč v rokah, so dobili pri zadnjih volitvah
le 14 poslancev.

Za 5 milijonov dolarjev opijanljivih
strupov so zaplenili v ameriškem Njujorku.

Največja ameriška cerkev baptistov v
Njujorku je pogorela. 4 milijone dolarjev
škoda.

Na Bolgarskem je bil zopet potres.

Razmerje vojnega brodogradništva Italije na-
pram Franciji je 63 : 100.

Slavni ruski pevec Šaljapin je sklenil,
da vstopi v samostan.

44 milijonov dinarjev je stala nedavno
svatba nekega Američana.

12 milijonov ljudi strada na Kitajskem.

Potres z morsko poplavo so imeli te
dni na Filipinih.

Uhajajoč plin je eksplodiral v Londo-
nu. Velik hotel in plesna dvorana sta se
zrušila.

Pred moskovskim sodiščem je stal
nedavno uradnik, ki se je po sovjetsko
150 krat oženil.

V italijanskem neapelskem pristani-
šču je eksplodiral podmorski čoln »H 2«.

Italijansko munijsko skladišče v al-
banski Valoni je zletelo v zrak. 60 mrtvih
in ranjenih.

Cigaretni avtomati bodo delovali na
ulicah Prage, a le ponoči, ko so trafike za-
prte.

Za pol milijona dinarjev je bil pred
kratkim prodan v Londonu golob-pismo-
noša.

Na hripi bolnih je ta čas v Ameriki
nad 3 milijone ljudi.

Velika mestna tržnica je zgorela v ita-
lijanski Genovi.

Nad 300 oseb je umrlo nasilne smrti
minule božične praznike v Zedinjenih dr-
žavah Amerike.

Sto milijonov dolarjev za novo gleda-
lišče v Njujorku je dal znani ameriški bo-
gataš Rockefeller.

V VSZKO HISO »DOMOLJUBA«

Radovan Hrstov:

Po belgrajskih ulicah.

4. Promet.

Kar pa tega tiče, je Belgrad že močno podo-
ben modernemu, milijonskemu mestu. Promet si-
cer ni ravno v vseh pogledih velikomesten in mo-
derno, toda pester, zanimiv, živahen pa je res. Kar
zagledal sem se tako-le časih in obstal kje na kri-
žišču ulic ter opazoval to živahno premikanje ljudi,
vrvenje tramvajev, hup-nje kočij, avtomobilov,
kolesarjev, — pardon: kolesarja sem v vseh dneh
bivanja opazil le dva!

Na prometnih križiščih stoji orožnik. Če ga

mirja; vsak hiti svojo pot po opravih kar naj-
hitreje, za vse ostale ljudi se ne briga, da se le
prerine skozi nje in bo prvi. Hitrost narekuje tudi
močna konkurenca. Avto-taksijev je po mnogih
obstranskih ulicah cele kolone. Kočijažev je neko-
liko manj. Za nje pa je značilno tudi, da so prav
tako opremljeni s hupami, kot avtomobili. Tako jim
nad ljudmi ni treba vpiti; slabo je pa to, da se
po glasu svarilnih znamenj nič ne ločijo od avtov,
kar dostikrat spravi človeka v zmojo. Tako časih
prestrašeno vskočijo s ceste, ko slišijo za seboj glas
hup; ko si na varnem in se ozreš, šele opaziš, da
je za teboj par suhih kljuset s kočijo in kočijazem
na visokem kozlu. Nu, takšna zmoja ravno ne
škodí!

20. decembra se je začel zlatomašniški jubilej sv. Očeta papeža Pija XI. Na sliki vidimo
71 letnega papeža, ki je pravkar obiskal novo vatikansko knjižnico, ki je bila njemu na
čast otvorena. Kakor znano, je bil sv. Oče v prejšnjih letih ravnatelj vatikanskih knjižnic
in je poseben ljubitelj dragocenih knjižnih zbirk.

gledaš par hipov, kako stoji sredi ulice, se obrača
krog in krog, mahne sem, mahne tja, giblje z ust-
nicami kot da govori sam s seboj, potem pa še opa-
zuješ, kako se res vse pokori njegovim poveljem,
boš kar lepo priznati moral: tudi novo za nas! Pa
je res. Tak orožnik je sredi ulice gospodar časa,
prostora in sploh vsega, kar se krog njega dogaja.
In kako mirno, monotonno vrši svoje odgovorno in
utrudljivo delo. Je pravzaprav občudovanja vreden.
Za vsako vozilo posebej, ki hoče križati cesto iz
katerekoli smeri mimo njega, mora on dati in de-
jansko daje kretinjo, oziroma z roko znak, da sme
dalje. Če ena roka ne zadostuje, se poslužiti tudi
obe. In takrat se zdi, kakor da gledaš pred seboj
dirigenta velikega orkestra v operi, ki maha in
krili z rokami na vse strani.

Vaak voznik kočije, kmetijskega vozička, avto-
mobila, tramvaja, omnibusa, — prav vsak gleda na
prometnega orožnika, ki se od ostalih orožnikov-
redarjev razlikuje v tem, da nosi bele rokavice,
vsak gleda torej nanj s skrbnim očesom, ki je
vsak hip pripravljeno se pokoriti sledečemu nje-
govemu gibu. Kdor ima zaviti v stransko ulico,
stori to le tako, da pelje okrog orožnika vedno po
desni strani, nikdar mimo njega po levi, kar bi bilo
dostikrat blizu in kar se pri nas skoro redoma
dogaja. V tem oziru je red vzoren. Je tudi potre-
ben. Ker je promet, kakor rečeno, zelo živahen.
Zlasti se vidi mnogo avtov, ki pa za naše pojme
hite naravnost v neverjeni hitri po ulicah. Po naj-
prometnejših ulicah hiti omnibus mnogo hitreje,
kakor pri nas vsak drug privatni avto. Navadni
prevozniki avtomobili pa že celo naravnost drve. Mi
vsi smo se šušili tej hitrici, ki je pa tudi kočijazem
lastna. In vendar le redko čitamo o kakšni takšni
nevarnosti, ki bi se v Belgradu zgodila. — Tega so
doli vajeni, jim je v krvi, jih niti malo ne vzne-

Tramvaji so stalno napolnjeni in vozijo na-
vadno s priklopnim vozom. Mreža tramvajske pro-
ge je zelo razpredena in se še stalno širi in po-
pravlja. Tudi omnibussni promet po mestu in v
okolico je živahen.

Sicer pa je Belgrad glede razširitve in uvedbe
prometa zelo nerodno mesto. Ves je v klanecih, ka-
mor se ozreš. Razen Terazij in še par ulic okrog
njih, so vse ostale ulice in ceste kolikor toliko v
bregu. Belgrad je namreč sezidan na griču, ki kot
odrastek celotnega gorovja sega prav do izliva Sa-
ve v Donavo.

Dalje promet zelo ovirajo ceste, ki so v ne-
verjetno žalostnem stanju, zlasti nekatere. So sicer
prav vse tlakovane, toda kako! Z navadnim kame-
njem in skalami in tako, da je povsod polno jam;
kjer pa teh ni, pa si brez njih lahko ob nerodnem
prestopanju spahneš nogo ali pa se v najboljšem
slučaju in najkrajšem času tako utrušiš od hoje,
da sploh nikamor več ne moreš.

Polagoma pa bo to vse drugače. Saj se Bel-
grad popravlja in ureja povsod, kjerkoli greš po
ulici.

Srečno in veselo novo leto 1929

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

TVRDKA IVAN LUPŠE — LJUBLJANA.

Najcenejši nakup nogavic

In pletenin v tovarniški zalogi

Ljubljana

Miklošičeva cesta 14 Sv. Petra cesta 22

Moskovski učenci v Rusiji se morajo v šoli učiti o sestavi radioaparatur.

NAZNANILA.

n Črnuče. V nedeljo 6. januarja ob 3 popoldne bo v društvenem domu igra »Zmaga ljubeznic. Vabimo!

n »Orel« Št. Peter pri Novem mestu ponovi na Sv. treh kraljev popoldne igro »Reveček Andrejček«. Posebno okoliščani vlijudno vabljeno!

n Kat. prosvetno društvo Grosuplje gostuje v nedeljo 9. januarja v Prosvetnem domu v Šmarju z V. Balickijevo burko »Težke ribice. Vabimo vse prijatelje našega društva, da se udeležijo predstave, katera se vrši popoldne ob 3 in zvečer ob 8.

n Iz Metlike. Kakor nam javljajo iz Metlike, se bo v mesecu januarju zoget vršil pod okriljem Vinarskega društva za Belo Krajino

vinjski semenj. Letošnja vina so kljub slabemu vremenu v pretečenem letu prav dobra in bodo gotovo našla dosti odjemalcev. Kraj in čas javimo naknadno.

n Vinski sejem v Krškem. Kmetijska podružnica v Krškem priredi 23. januarja 1929 (to je v sredo) veliki vinski sejem v Krškem.

ORLOVSKE SLAVNOSTI V PRAGI

Cela orlovska prireditve se bo vršila v okviru svetovaelavskih slavnosti, bo trajala od 1.—10. julija ter bo kot del skupnih svetovaelavskih slavnosti, ki trajajo celo prihodnje leto po vsej Češkoslovaški, stala pod pokroviteljstvom češkoslovaške vlade.

Glavni zletni dnevi bodo 4., 5., 6. in 7. julija. 4. julija se bodo dopoldne vršile slovanske tekme, posebej tekme članic ter mednarodne tekme; popoldne istega dne bodo skušnje za glavni nastop. — 5. julija bo dopoldne skozi Prago velik spreved Orlov in ostalih katoliških telovadnih organizacij. Popoldne bo na Stadionu javna telovadba. Pri prostih vajah nastopi več tisoč Orlov in Orlic iz Češkoslovaške in onih iz Jugoslavije. Poleg tega bodo gostje nastopili posebej. S posebno točko nastopijo tudi Slovaški Orli, ki se v ta namen skrbno pripravljajo; bo to posebne vrste narodni ples, pristno slovanskega značaja. Zvečer se vrše razne akademije in koncerti. — 6. julija bodo mednarodne tekme v lahki atletiki ter druge tekme in nastop vojaštva. — 6. julija bo dan narodnih noš: spreved, druga javna telovadba in nastop gostov. Ta dan se bo objavil tudi izid tekem in se bodo raz-

10

Razno.

Vojašnice kot ljudske vzgojevalnice. Češkoslovaška demokracija je iz vsega početka umela dati vojašnicam poleg vojaških tudi izobraževalne naloge in cilje. Kako daleč je do danes v tem uspela, je razvidno iz poročila, ki ga objavlja list »Vojenska Vychova« (Vojaška vzgoja): Po vojašnicah so urejeni posebni prostori za zabavo in izobrazbo: knjižnice, radio-postaje, telovadnice itd. Takih dvoran je sedaj po vseh vojašnicah v državi 1882; razen tega ima vojaštvo 42 igrišč, 16 prostorov za lawn-tennis, 100 kinematografskih aparatov, 37 skioptikonov, 15* radiofonskih postaj, 209 fotobaleških oprem, 79 glasovirjev, pisalnov in harmonijev, 48 stalnih in 25 prenosljivih odrov, 107 oprem za wolley-bal, 812 šahov, 824 domin itd. Vojaške knjižnice štejejo 808.955 zvezkov. Lani so dobili 26.488 novih knjig, 9070 starih knjig so zavrgli. 75.054 vojakov je prebralo vsega 658.576 knjig, tako da je bila vsaka knjiga dvakrat izposojena. V vojaških čitalnicah je bilo vsega 4940 ča-

Zagorski zvonovi.

»Reči je lahko, a teže je napraviti.«

»Koliko bi veljalo vse skupaj?« je vprašal stari Gorjanc, grbast možiček s snežnobelimi lasmi; »ali nisi še z nikomur govoril, ki se spozna na to stvar, ali nisi naredil nikakega proračuna, Osojnik?«

»Gospod župnik je rekel, osemdeset tisoč goldinarjev bi komaj zadostovalo, da bi bilo vse gotovo,« je odgovoril Marko.

»Sveta nebesa, to je ogromna vsota,« je vzkliknil Grčar.

Tedaj se je dvignil Križnar, obilen mož z rdečim, polnim obrazom, ter z nekoliko osivelimi, košatimi brki. Sedel je dosedaj molče in mrko pri mizi.

»To je gola nezmisel,« je zavpil s svojim donečim glasom, »neumnost! Odkod naj vzame vas toliko denarja — osemdest tisoč goldinarjev in še več? Kakih štirideset posestnikov nas je, vsak bi moral torej dati okoli dvatisoč goldinarjev; mnogo več marsikatero posestvo ni vredno. Kaj vam pomaga, če sezidate novo cerkev, sami pa morate iti kot berači po svetu?«

Zamolko godrnjanje se je čulo med zborovalci in iz kota je zaklical hripav glas:

»Ho-ho, h Križnarju prav gotovo ne bomo šli beračit.«

»Sicer pa je cerkev tu popolnoma nepotrebna. Sprehodek tja do Podgorja ne bo nikogar spravil v grob in pred vso sosesčino bi se morali sramovati, če bodo govorili o nas, češ, Zagorci so postali tako slabotni, da ne zmorejo več enourne poti do cerkve. Tam

v Podgorju so vedno trije duhovniki, in kakor hitro kaj potrebujemo, je takoj eden tu.«

»Če ne pride prepozno, ko človek umira,« se je začul medlice.

»To se lahko zgodi človeku, ako tudi stanuje poleg cerkve,« je rekel Križnar. »Dalje, v Podgorju imamo lepo, veliko cerkev, kakršne ne bomo mi nikdar imeli, v Podgorju je sijajna služba božja in krasno petje, kakršnega ne bomo mi nikdar zmogli, v Podgorju leže zakopani naši najbližji sorodniki, in ti bodo pozabljeni in zapuščeni, če si bomo tu sezidali svojo cerkev. — Nič lepega ne bomo spravili skupaj, denar bo vržen proč, in končno je še vse skupaj neumnost. Pameten človek se ne peča s takimi stvarmi. Jaz se ne spuščam v to in bom branil, kolikor bom mogel.«

Med zborovalci se je čulo mrmranje. Osojnik ni vedel, ali naj smatra to kot soglašanje ali ugovor. Nato je rekel:

»Ni res, da bi moral plačati vsak najmanj dva tisoč goldinarjev: revni ne bodo plačali nič ali pa samo kako malenkost...«

»Kdo pa bo plačal namesto njih?« se je razvnel Križnar.

»Oni, ki imajo,« je odgovoril Mirko. »Sicer pa se lahko pri takem podjetju zanašamo tudi na pomoč tujih ljudi. Zbirali bomo nekoliko zunaj po deželi in gotovo ne zaman. Nekaj tisoč goldinarjev se bo že dobilo.«

»Nekaj tisoč goldinarjev? To je prevara!« je zagrmel Križnar.

Oprostite, sosed, to ni nikaka prevara,« je mirno odgovoril Osojnik; »nekdo se je že izjavil, da bo dal tisoč goldinarjev, in jaz bom dal dva tisoč — torej se ujema.«

delile nagrade. — 8. julija se bodo vršili razni izleti v bližnjo in daljno okolico Prage.

Takšen je spored v glavnem, v podrobnostih se bo še določil in bomo to še sporočili. Za zdaj je važno, da se pripravljamo vsi in vsak za te velike dni, ki jih bo orlovstvo v Pragi izvedlo in doživelo. Hranimo v ta namen; kdor se še ni, naj se brž prijavl. Naj se prikladi zlasti kuharji dalje narodne noše, kroji itd. 750 Din stane pot, po 100 Din se lahko vplačuje tu vsota — nihče ne more reči, da mu ni dana vsa možnost, da se tega zleta v Prago udeleži.

Svobodomiselni strup

Liberalizem na sploh že po svojem bistvu ni bil nikoli naklonjen širšim ljudskim plastem, najmanj pa še nižjim, ubožnim in kulturno manj izobraženim stanovom. Zlasti pa so slovenski liberalci že od nekdanj zanemarjali vsako resnično delo za svoje ljudstvo. Še več: ne samo, da slovenski liberalni magnati niso nikdar pokazali nobene volje za delo med ljudstvom, temveč ni bilo med njimi za to nikdar in nikoli sploh nobenega smisla. To nam izpričujejo in dokazujejo prav vsi dogodki, katere dnevno srečujemo v našem javnem življenju. To velja prav tako za delo na gospodarskem, socialnem in vsakem drugem polju, pri katerem so interesi našega ljudstva na tehtnici.

Pač pa je delovanje naših liberalcev bilo vedno in ob vsaki priliki nasprotno splošno ljudskim interesom. Pa tudi to ni

bilo vse, a čimer se slovenski svobodomislci lahko pobahajo pred vsem svetom. Njih »delovanje« se razteza še vse globlje. Ne le, da so slovenskemu ljudstvu prizadejali ob mnogih prilikah velike gmotne škodo, da so sploh znani kot uničevalci narodnih materialnih dobrin, je usmerjeno njih prizadevanje tudi na to, da ljudstvu ugonobe vse duhovne dobrine, da mu zlasti ukradejo dušo in povsem uničijo njegovo vero v Boga. Pri tem čisto upravičeno računajo, da bo ljudstvo, ko bo z vero izgubilo vsako moralno oporo, veliko bolj brez premisleka sledilo njim in še bolj nasledilo njihovim škodljivim naukom.

Priznati se mora, da so liberalci v tem svojem prizadevanju dosledni. Četudi časih hinavsko zavijajo oči in hočejo biti celo zagovorniki vere, kadar jim to kaže, vendar ne opuste nobene prilike, ki je količjak uporabna njih namenom, da napadejo katoliško vero. Cerkev, zlasti pa njene voditelje, duhovnike. Ob vsaki možni in nemožni priliki se zaletijo njih časopisje ravno v duhovnike. Te apostole miru in znanilce vere in evangelija hoče liberalni tisk na vsak način obsovestiti pri slovenskem ljudstvu. Duhovnika hočejo liberalci našemu vernemu ljudstvu naslikati kot njegovega sovražnika. To vemo. In tudi vemo zakaj to hočejo.

Duhovnik je med slovenskim ljudstvom vsak čas in ves čas deloval v njegov prid, v njegovo dobro. Vse večje stvari, ki jih je slovenski narod tekom desetletij izvojeval ali pa pridobil sam iz sebe, so po večini delo in vsaj zasluga slovenskih duhovnikov. Ljudstvo se tega zaveda, ker

ima še vedno priliko opazovati sadove in posledice tega dela. Zaveda se tega dejstva tudi zato, ker še vedno lahko opazuje nesebično delovanje slovenskih duhovnikov v svoji sredi. V tem pa tudi temelji vsa zavest in ljubezen slovenskega ljudstva do svojih duhovnikov, v tem tudi ljudstvo vidi in spoznava, da so duhovniki res njegovi prijatelji.

Ker se tega zaveda tudi svobodomislstvo, gre tudi vse njegovo prizadevanje za tem, da duhovniku med ljudstvom spodkoplje tla, mu vzame ugled in zaupanje ter tako onemogoči njegovo plodno delovanje.

V zaupanju ljudstva do duhovnika se dviga ali pada njegova vera. Z vero pa stoji ali pade morala naroda, ki je največja njegova duhovna dobrina.

Vse to je treba imeti pred očmi, ako se hoče pravilno umevati pomen in smisel vsega našega delovanja med slovenskim ljudstvom. Vse to je treba povedati tistim, ki menijo, da ni ravno od njih odvisno, kakšno bo bodočnost slovenskega naroda, kakšno bo mišljenje našega bodočega rodu. Povedati jim je to treba zlasti takrat, kadar je govor o časopisju. Zakaj časopis je ravno tisto sredstvo, ki ima velik, da ne rečemo glavni del zasluge pri ustvarjanju mišljenja kakšnega naroda, pri določitvi njegove bodočnosti.

Slovenski liberalni tisk je danes tak, da resno ogroža ves sedanji, še bolj pa bodoči slovenski rod. Zategadelj smo dolžni vsi, da ta tisk pri vsaki priliki in povsod dosledno uničujemo, zmanjšujemo njegovo delovanje in vpliv. Vsak resničen katoli-

»Ha-ha, s tremi tisoči lahko sezidate skedenj, ne pa cerkve!« je kričal Križnar.

»Se bo že še kaj dobilo,« je izpregovoril s pojočim glasom Jesenovec, plešast, bled možiček; »moja žena je rekla, da bova jaz in ona tudi nekaj dala.«

»Da, da, bila bi dovolj neumna, ako bi tako vrgla lepe denarce proč,« je grmel Križnar in se tresel od jeze.

»Moja žena je rekla, da midva ne potrebujeva mnogo,« je rekel možiček; »otrok nimava, oba sva že v letih, moja žena in jaz, in s seboj ne moreva nič vzeti, je rekla.«

Kmetje so zadovoljno in pomirjeno prikimali, Križnar pa je divjal dalje:

»To je neumnost, nezmiselnost. Da, le zidajte ter uničite vso tas in jo osramotite! Končali itak ne boste nikoli. Ko boste sezidali seženj nad zemljo, bo zmanjkalo denarja in stvar bo obstala. In tako boste imeli sredi najlepšega polja kup zidov, in vsa sosesčina se bo norčevala in smejala. Lahko boste še slišali, ko bodo govorili, da so si Zagorci hoteli sezidati norišnico.«

»Predno hočemo govoriti o komu, moramo začeti,« je glasno rekel Močilnikar; »vsak začetek je težak in pri taki stvari je začetek gotovo najtežji. Če bomo pogumno začeli, bo cerkev gotovo sezidana. Še nikdar nisem slišal, da bi gradnja kake cerkve sredi obtičala.«

»Da, moja žena je rekla, dokler se ne začne zidati, ne da nobenega vinarja,« je godel Jesenovec, »tako je rekla, da.«

»Predlagam, da glasujemo,« se je oglašil čevljar Gašpar.

»Hoho, tako hitro pa ne bomo sklepali,« je ugovarjal Križnar; »najprej se moramo pogovoriti, kako

in kaj, o vsem načrtu, v kakem obsegu bomo začeli, o sredstvih in načinu.«

»Brez zamere, sosed,« je povzel besedo Osojnik, »splošen načrt sem vam že predložil, pravtako tudi približne stroške. Sedaj treba stvar pošteno premisliti. Najprej se moramo odločiti, ali bomo zidali, ali ne; kako in kaj in druge podrobnosti bodo prišle nato na vrsto. Predlagam, da najprej glasujemo o prvem vprašanju.«

Večina zborovalcev je prikimala, Križnar pa je sovražno pogledal Marka in sedel za mizo. Nato se je izvirilo glasovanje. Triinideset glasov je bilo za zidanje cerkve, le Križnar in dva kmeta, ki mejita na Podgorje, sta se izrekla proti. Sedaj se je Križnar še enkrat dvignil in zagrmel:

»Zidali bomo, zidali, to je hitro rečeno. Toda pri stvari je še neka druga težkoča. Nihče se v naši vasi ne razume na tako delo. Cerkev je treba zidati drugače kot pa hišo ali hlev. In zato ne moremo začeti kar meni nič tebi nič. Tu imajo še drugi ljudje svojo besedo. Kdo ve, ali bodo oblasti s tem zadovoljne.«

»Pravilen načrt in izkušenega stavbenika moramo na vsak način imeti,« je odgovoril Osojnik; »tudi dovoljenje za zidanje moramo seveda dobiti od posvetne in cerkvene oblasti. Te stvari bo gotovo preskrbel gospod župnik; obljubil je, da bo pomagal, kjer bo mogel.«

»Toda delo mora vzeti vendar nekdo izmed nas v roke; če ne bo nikdo priganjal, ne bo šlo naprej,« je pripomnil stari Stopar. »Predlagam, da izvolimo Osojnika.«

»Da, Osojnik naj vodi!« — »Marko naj prevzame!« — »Osojnik je edini primeren.« — »On je tudi sprožil to misel.« Tako so se oglašali vsi zborovalci.

»Da, jaz bi že prevzel stvar,« je mirno rekel Mar-

sopisov. — Zanimivo je, kako zelo je padel po voljaščah konzum alkohola. V vojašnici nekakega polka v Pragi prodajajo vojakom vsak dan po 400 litrov mleka in — 25 litrov piva! To so fantje!

Evropa v Aniji. Krajem z Jutrova zlasti pa Amanullah Afganistanu se je v glavi kar zmešalo, odkar so prišli pogledat v Evropo. Vse kar je tu videl, hoče vpletati v svoji deželi, ki je za najmanj sto let za nami. — Pred nekaj tedni se je prvič sestel parlament odkar se je revolucionarni vladar vrnil z evropskega potovanja. Poslanci so prišli; častitljivi moške dolgi bradi, v stari že tisoč let vajeni noši. Kraljeva straža jim kaže časti, toda komaj vstopijo poslanci v zborniško vežo, pristopijo k vsakemu možni slugi, jim slečejo njih narodne noše ter jih potaknejo v že pripravljene frake. Komaj so od prvega začudenja prišli malo k sebi, lepo po starji navadi posedejo po tleh s prekrižanimi nogami. — Amanullah vstopi v dvorano. Poslanci ga s pritožbami kar obsujejo. Kralj jih molče nekaj časa posluša. Potem jim pa ostro ukaže, naj se vsedejo na stolice. Bilo so že

čan, vsak zaveden Slovenec in ljubitelj našega naroda se mora boriti proti temu tisku. Zakaj naloga liberalnega tiska je po zgoraj povedanem povsem jasna. Kakor svobodomiselnost sploh, je tudi svobodomiselnost tisk največji nasprotnik in sovražnik slovenskega naroda. Liberalno časopisje je tisto, ki utira brezverstvo pot do ljudskih duš, ki te duše ugonablja in jih odvrta od resničnih, večno veljavno katoliških načel. In le po teh je zagotovljena bodočnost in prava duhovna in telesna kultura kakšnega naroda.

Ne zadostuje pa le borba v besedah. Še bolj ko to in predvsem je potrebno, da se dejansko lotimo dela za dobro nas vseh in naših bodočih rodov. Krepeke zavesti in odločnosti je treba, vsako kolebanje in malomarnost je škodljiva. Neusmiljeno je treba pomesti s to liberalno šarom. Vsak in vsi smo poklicani za to. To zavest je treba širiti, v kolikor se iste kdo še ne zaveda.

Ob isti priliki pa, ko odstranjujemo iz naših slovenskih domov nesramni, opolčki in vsiljivi liberalni tisk, je treba z vso vne-
mo širiti naše katoliško časopisje.

V teh dneh, ko stopamo v novo leto, je posebno pripraven čas za to.

Zakaj vlagamo prihranke v domače hranilnice

Se vedno je premalo zavesti, da ljudski prihranki spadajo v domačo hranilnico in posojilnico. Se vedno je med ljudstvom premalo občutena potreba gospodarske skupno-

sti, zavest onega velikega gospodarskega gesla, da moram podpirati svoje, sicer bom tujen tuju.

Domačo hranilnico in posojilnico upravljajo možje, ki jih poznate kot zaupanja vredne, kot previdne, dobre in poštene gospodarje. Gospodarstvo v hranilnici in posojilnici je izročeno najbolj zaupanja vrednim možem. Žal pa se dogaja, da mnogokrat ljudje skrivajo svoje prihranke in jih nosijo tja, kamor jim svetujejo razni agenti. Saj so vlagatelji že utrpeli težke milijone izgub, ker so zaupali svoj denar zavodom, ki zaupanja niso bili vredni.

Prav posebno je treba misliti v današnjih razmerah na varnost vlog. Ravno za varnost pa je najbolj preskrbljeno pri domači hranilnici in posojilnici, ker vsi člani, ki imajo posojila, jamčijo za vse vloge posojilnice neomejeno s celim svojim premoženjem. Ravnotako za vse vloge posojilnice jamčijo neomejeno s celim premoženjem vsi člani načelstva in nadzorstva, ki jim je izročena odgovorna naloga vodstva posojilnice. To neomejeno jamstvo vseh članov običajno predstavlja vrednost mnogih milijonov primerno temu, kolikor ima pač zadruga članov. Običajno je članov 150 do 300 kmetijskih posestnikov gruntarjev. Torej si lahko izračunate, kakšno jamstvo nudi 150 do 300 kmetijskih gruntov, ki jamčijo za vloge.

Prav posebno pa je treba vpoštevati ta-le razlog. Vse vloge v hranilnici in posojilnici so oproščene novega davka: rentnine. Od 1. januarja 1929 dalje se bo moralo v vseh nezdružnih denarnih zavodih vlagateljem odtegovati po 8% od obrestne vsote kot rentnina. Vzemimo primer! Če bo vlagatelju v

1. 1929 nateklo od vložene glavnice 500 Din obresti, se mu izplača ali pripise h kapitalu le 400 Din, 40 Din pa se mu odbije za novi davek rentnino. V domači hranilnici in posojilnici pa se mu bodo obresti izplačale ali pripisale h kapitalu v polni vsoti brez vsakega odbitka, ker so združne hranilnice in posojilnice vse rentnine oproščene.

Pomislite še eno! Danes ste v srečnem položaju, da denar lahko nalagate. Sedaj izbirate, kam bi naložili. Hočete doseči višje obresti oziroma naložiti nekam, da ne bo nihče vedel, da imate kje denar naložen. Zato smatrate najbolj umestno, da nesete denar v mesto. Kaj pa takrat, ko boste potrebovali posojilo? Ali se ne boste najprej oglasili pri domači hranilnici in posojilnici, ker veste, da tam posojilo dobite najlažje in po najnižji obrestni meri?

Bodite pošteni proti domači posojilnici! Če je dobra za posojila, naj bo dobra še za vloge! Ni se treba bati pri domači posojilnici, da bi se zvedelo, kdo ima naloženo in koliko ima naloženo. Ravnotako kot za mestni denarni zavod velja tudi za domačo hranilnico in posojilnico stroga poslovna tajnost. Noben član načelstva ali nadzorstva ne sme in ne bo govoril o tem, kdo ima vloženo in koliko ima vloženo.

Če pa greste samo za visoko obrestno mero, se pa po dosedanjih dragih izkušnjah lahko trdi, da je to nevarna pot. Ravno pretirana obrestna mera je številne vlagatelje zapeljala, da so nosili svoje prihranke v take zavode, kjer v koncu koncev niso dobili ne obresti ne kapitala.

Pomislite tudi, da domača posojilnica ob raznih prilikah daje za domače skupne po-

11

prej pripravljene. Novi ugovori! Nič ni pomagalo, sesti so morali. — Pa ni še konec evropeiziranja. Amanullah pristopi k najstarejšemu poslancu, potegne iz žepa lepe, blesteče škarje in škrlt, mu odreže brado. Vrišče in krič med poslanci. Vse je končalo s tem, da so poslanci izrekli novotarske-mu kralju nezaupnico, a oditi so le morali brez besed — in brez brad. — Mi pa pravimo, naj poslanci le kaj pametnega ukrenejo pa magari z dolgimi bradami in na tleh sedé.

Prednosti slabih cest. V nekem listu iz Porenja poroča star viničar o zanimivem učinku, ki ga je imela ob lanskem trgatvi skrajno razdrapano cesta ob Renu v bližini Lorch. Neka viničarka iz tega kraja je naložila poleg raznega orodja na voz veliko posodo, polno mleka, za biranje v kašno uro oddaljenem vinogradu. Ko so pa delavci v vinogradu sedli h kavi in so si hoteli priti vanje mleka iz posode, so na svoje veliko začudenje opazili, da mleka v njej ni, temveč samo sveže — maslo. Posledica neprestanega strastanja in premetavanja po

ko; »toda jaz sam ne zmorem vsega in ne morem sam nositi vse odgovornosti. Nekaj jih moramo izvoliti v gradbeni odbor.«

Možje so bili zadovoljni s tem in so izvolili v odbor poleg Marka še kmeta Močilnikarja in čevljarja Gašperja. Hoteli so izvoliti tudi Jesenovca, toda ta je odklonil, rekoč:

»Hvala lepa. Bi prav rad prevzel, toda moja žena je rekla, da imam slaba prsa in se moram čuvati, da se ne smem nikdar razburiti in pretegniti. Tudi prestar sem za javno delo, tako je že preje rekla moja žena.«

Križnarju ni dal miru potek stvari.

»Kdo bo pa potem prevzel odgovornost, ako bo delo obstalo in ne bomo mogli nadaljevati ter bo stal na polju napol izgotovljen zidan zaboj?«

»Prostor in zemljo, kjer bo stala cerkev, bomo takoj začetka primerno določili,« je ostro odgovoril Močilnikar; »če je svet naš, nikomur prav nič mar, kaj zidamo na njem in kaj počnemo z njim — razumete!«

Če pa bodo poleg razvalin tudi dolгови,« se je jezil Križnar, »kdo jamči, da ne bo obremenjena občinska blagajna?«

»Mnogo dolgo ne bo ostalo,« je zagotovil Osojnik, »saj ne bomo zidali cerkve od danes na jutri, temveč lepo počasi in previdno. Zato pa, kar ne bo krito, jamčim jaz. To ti menda zadostuje, sošed.«

Z jeznim godrnjanjem je Križnar sedel in temno bulil predse.

»Ne razumem, zakaj si tako sovražen cerkvi, Križnar,« je rekel Mrzlikar iz vasi, širokoplečat mož z velikimi očmi, »ko vendar vsi ljudje tako hrepene po cerkvi in naši stari zvonovi vedno zvonijo, ker tako dolgo ne začnemo zidati.«

»To je zmota, prevara,« je vzrohnal zopet Križnar, »nikakih zvonov nimamo, naših starih zvonov že davno ni več.«

»Še so, še, nekje v hribih so skriti, to vem gotovo,« je pojasnil Osojnik.

»Smešno,« je vzkipek Križnar, »sedaj prihajaš tudi ti s temi čenčami in bajkami! Še enkrat vam rečem, vse skupaj je neumna domišljija, premišljena prevara. Nekaj vročekrvnežev bi vas rado pridobilo s temi pravljicami in vam izvleklo lepe denarce iz žepa. Bodite pametni in ne dajte se prevariti.«

»Sosed,« je rekel tedaj Marko zelo razburjeno, »najbolje je, da molčiš o prevari, sicer...« Obstal je in čez nekaj časa mirno nadaljeval: »nikogar nočem pridobiti in tudi nikogar siliti, naj pomaga. Kdor noče sodelovati, lahko mirno ostane doma in mu ne bomo nič zamerili.«

Križnar je obledel in se ves tresel od jeze.

»Da, da, že vem,« je rekel s srditim glasom, »tiho naj bom in naj ne izpregovorim nobene besede. Ubojal bom tvoj svet, Osojnik, in mirno ostal doma. Toda to vam rečem, k meni naj ne pride nihče — če vam bo trda predla — nikogar nočem videti v svoji hiši.«

S temi besedami je hitro vstal in z ropotom odšel ven. In Osojnik je sedaj vedel, koliko je bila ura. Med njim in Križnarjem je nastal prepad in če ne bo Gela povzročila čudeža, se ne bo nikdar več pobotal s sosedom.

Ko je Križnar odšel, se je zborovanje mirno nadaljevalo. Svečano razpoloženje je vladalo med zborovalci, in marsikatero oko od solca ožganega moža se je lesketalo veselo in navdušenja. Od vseh strani so pritiskali na Osojnika, naj čimprej vzame stvar v roke, naj preskroji dovoljenje za zidanje in stori vse

trebe lepe podpore! Te podpore za domače skupne potrebe bodo tem večje, čim bolj se bodo vlagatelji zavedali, da morajo domači prihranki ostati le v domači hranilnici.

Pa še eno! Ali nimate veliko nepotrebnih stroškov in veliko zamudo časa, ako morate radi nalaganja svojih prihrankov hoditi v mesto in ravnotako zopet, kadar denar potrebujete, hoditi dvigat v mestni zavod? Če nalagate denar doma, ga imate brez stroškov in brez zamude časa vsak čas na razpolago, kadar v gospodarstvu za eno ali drugo stvar denar potrebujete.

Držite se torej gesla: »Svoji k svojim!« Držite zvestobo domači hranilnici in posojilnici, da se bo tudi ona lahko proti vam ravnala po geslu: »Zvestoba za zvestobo!«

V hišah ob meji.

Pripoved iz šlezjskih gor.

(Konec.)

Tedaj se je Liebach vmešal.

»Gospod kontrolor,« je rekel, »vi vendar veste popolnoma natančno, da gospod Vencel Hollmann niti v sanjah ni mislil namenoma tihotapiti. Uradnik kakor on — prosim vas! Jaz sem ga s to dozo presenetil, sem mu jo podaril, in no, zdaj ni ravno mislil na to. Kaj vi mislite ves dan na svojo tobačnico?«

»Žal mi je — ovadba je prišla pismeno, pred postavo so vsi enaki.«

Za Vencela Hollmanna pač brezmejno mučne formalnosti so bile končane! Komaj je spravil iz sebe da ali ne. Smrtno blede je

sedel tu. Mlinar se je ponudil, da bo vse plačal, tako odkupnino za konfiscirano dozo, kakor tudi precej visoko globo.

Končno smo lahko odpeljali. Mlinarjev sin se je vsedel k svojemu popolnoma strtemu bodočemu svaku, jaz pa sem zasedel Liebachov voziček, in Liebach je držal vajeti. Ko smo bili že prevozili kos pota, je rekel mlinar pobito:

»Tako je! Najprej se človek neizrečeno veseli, da kako neumno šalo zagode, potem ga pa začne grizti vest.«

»Kaj pa imate?«

»Kaj imam? Jaz sem — jaz sem namreč ovadbo sam poslal na carinarno.«

»Kaj niste bili pri razsodnosti?«

»Nak, skoro gotovo ne! Zdaj se mi zdi tako, kakor da bi zaslužil čedno butaro palice.«

»Pa za nebeško voljo, zakaj ste vendar to storili?«

»Mi pač ni dalo miru, moral sem mu še eno zagosti, moral sem še eno zaigrati. Mislil sem si, če smo si že enkrat v sorodu, potem je enkrat za vselej proč s takimi rečmi in tedaj sem si ravno to tako lepo vse natančno prevdral in sem mislil, to bo grozna šala. Mislil sem, jaz mu podarim dozo, in ko se bo peljal domov, ne bo mislil na dozo in bo noter pal, ko je že sam ravno na carino tako vdarjen. Imenitna šala, sem si mislil. Zdaj pa — če bo morda imel še neprilike pri predstojnikih?«

»Najbrž. Celó gotovo. Kazenska prestava, to bo še najmanj, kar bo.«

»Proketo vendar, jaz sem uživeel!«

Liebach je prišel v hudo stisko vesti.

»Pred vsem ne povejte nikomur več,

da ste vi poslali ovadbo, sicer se bo še mlada sreča razkopala, in kaj morejo otroci zato?«

»Nee, ti ne morejo nič zato, da imajo tako proketo neumne očete. Vi me imate zdaj pač za velikega osla?«

Molčal sem, in on je mračno kimal pred se. Končno sem mu obljubil, da bom napravil prav obširno vlogo na pristojno avstrijsko oblast in notri dokazal, da je šlo pri vsej zadevi za nerodno burko, pri katere izidu je bil skozi desetletja kot zlato preizkušeni uradnik popolnoma nedolžen. Tudi hočem sam poskusiti, da bi se sam merodajnim osebnostim predstavil in jim razjasnil dejanski položaj. Liebach je menil, če to storim, mi tega vse življenje ne bo pozabil, zakaj kesanje nad bedno dogodbo mu kratkoma jemlje sapo.

In tako je prišlo. Uloga in obisk sta imela svoj uspeh. Vencel je dobil povabilo in je prišel z rahlim nosom nazaj. Ko je Liebach zvedel za dober izid, se je hihetal

»Vseeno se mi zdaj prav dobro zdi, v globoki zadovoljnosti in mi je rekel: da sem si privoščil lepo šalo.«

Eden izmed plemenite družbe v hišah ob meji je zvedel še eno veliko bol, in to je bil moj prijatelj petelinji krčmar.

Zopet se je enkrat ustavil Vencel pri njem in je položil svojo službeno kapo na mizo. Tedaj je sklenil petelinji krčmar spet po navadi naročiti pri modrem tam čez in kot igraje je vtaknil lipov list za kapo. Vencel je videl, je vzel list in ga počasi raztrgal.

krake, da bo delo začeto. Pozimi je najboljši čas za pripravljane lesa in kamenja.

Zunaj pred gostilno se je zbrala gruča žensk, ki so nepotrpežljivo čakale na izid zborovanja. Ko so prišli moške ven in sporočili sklep, se je vsem izvil radosten vzklík. Kakor blisk se je razširila novica po vsej dolini in povsod si čul vzklíke:

»Zedinili so se! Cerkev bo sezidana. — Sklenjeno je! — Moške so sklenili. — Zopet bomo dobili hišo božjo! Naš Gospod bo zopet prišel k nam.«

Z gora se je glasilo veselo vriskanje.

Osojnikovega Marka je obdala množica, vsi so ga lubezno gledali, ga obšipali z vprašanji in se mu dobrikali. Nenadoma se je začelo iz črne stene čudovito zvonjenje. Vročno razburjenje se je polastilo množice.

»Ali slišite! Ali slišite?« so zaklicali nekateri, »tudi zvonovi se veselijo!« — »Kmalu bodo odrešeni!«

»Ubogi zvonovi,« so vpili drugi, »tudi oni že vedo. — Stari cerkvenik zvoní.«

Vedno bolj polno in ubrano so doneli svedčani zvoki. Moške so se razburjeni razgovarjali, mnogi so majali z glavami, večina je pritrdjevala in gledala tja proti črni steni, ko so zvonovi že zdavnaj utihnili.

Ko se je razburjenje poleglo, se je Osojnik še malo razgovarjal z Močlinikarjem in čevljarjem Gašparjem, nato pa se je napotil proti domu. Njegova duša je bila globoko ganjena. Veselje zagorskih vaščanov, lepe besede, polne priznanja, ki so prihajale od vseh strani, soglašujoči, skrivnostni glasovi zvonov in njegov lastno veselje, da je zidanje cerkve zagotovljeno, vse to ga je močno pretreslo. Temne misli, ki jih je povzročil Križnar in njegova hči, je previdno pregnal; premalenkoste in preposvetne so se mu zdele danes, spričo velikega, veličastnega dela. In zanesel

se je na Gelo. Objubila mu je zvestobo in na njeno besedo je lahko zidal. Prej ali slej bosta že prišla skupaj. Ko je stopal Marko tako zamišljen, je nenadoma zašustelo suho listje in pred njim je stal Skobčev Jože, kot bi zrastle iz zemlje.

»Za božjo voljo, Jože, kje si se pa ti vzel?« je začudeno vprašal mladi kmet; »mislim, da si zgoraj na črni steni in da si ti zvonil.«

»Ha-ha-ha, ti se pa motiš o meni — strašil pa nisem še nikdar,« se je prisiljeno smejal starec.

»Toda človek bi to mislil. Kadar zvonijo zvonovi, si ti neviden, in kadar vidimo tebe, ne zvone.«

In kot bi hoteli zvonovi sami odgovoriti na te besede, so zopet začeli doneti v zamolklih, pretrganih zvokih. Ni bilo to pravo zvonjenje, temveč nenakomerno, polglasno potrkavanje, in to je zvenelo še bolj skrivnostno in srahotno.

»Jezus, Marija in Jožef!« je zavpil Osojnik. »Ali je mogoče, da zvonijo zvonovi sami od sebe?«

»Nobena človeška roka ne zvoní z njimi,« je rekel starec z votlim glasom.

Osojnik je bil tako ganjen, da ni mogel izpregovoriti besedice. Kot odrevenel je strmel v temne pečine in se ni ganil, kot da bi videl prikazen. Tam gori je nenadoma postalo tiho.

»Sam naš Gospod kliče in opominja, naj mu sezidamo hišo,« je čez dolgo časa starec prekinil molk.

»Danes smo sklenili — da bomo sezidali novo cerkev,« je rekel Marko.

»Vem — in me veseli, Osojnik, da si se zganil. Sedaj preklicujem besede, ki sem jih izrekel gori na črni steni. Ti nisi slabši, temveč mlad, krepak človek.«

»Toda tebe, Jože, ni na spregled, če bi te človek potreboval. Zaman sem čakal na tvojo pomoč.«

slabi poti. Tej poti so višarji dali potem ime »Mlečna pote ali »Mlečna pote. — To pa ni edini slučaj, ko se je slaba cesta izkazala z dobrimi učinki. O obrenski cesti iz St. Goarshausena v Koblenz poročajo, da bi jo morali zdravniki imeti naravnost v pregledu za sestavo svojih receptov, tako slaba je namreč in tako — zdravišna. Neki možakar, ki je stanoval ob tej cesti, je obel na težkem zavozlanju črevesja; spravili so ga v avto in odpeljali v največjem diru proti Koblenzu. Toda glej, sredi poti so mu zaradi divjega stresanja nenadoma minule bolečine, dal je avto ustaviti in se je vrnil peš in zdrav domov. In tako ima prav tisti, ki trdi, da je v vsaki slabi stvari nekaj dobrega.

Angleški lord North je bil sovražnik godbe. Kralj Jurij se je trudil, da bi ga pripravil do tega, da bi vsaj enkrat prisostvoval koncertu. Ko je to dosegel, mu je rekel: »Ne razumem vas, vaš oče je pa tak ljubljen glasbe, da pri nobenem koncertu ne manjka.« — »Zve res, veličanstvo,« je odvrnil lord, »jaz bi tudi tako storil, ako bi bil tako sluh kot je on.«

»Zakaj trgaš čedni listič?« je vprašal krčmar začuden.

Tedaj ga je Vencel pogledal in rekel počasi:

»Nima nobenega pomena — modri tam čez nima zdaj sam nič regalia media-cigar.«

Kakor brez duha je sedel petelinji krčmar pred njim.

»Kaj — kaj misliš s tem?« je jecljal.

»Jaz mislim,« je rekel graničar dobrodušno, »da si me imel več kot dvajset let za neumnega bedaka, ki vama nosi naročila tja čez in sem čez. In jaz mislim, da sem to vedel več kot dvajset let. Če sem imel šopek na kapi, tedaj sem vedel: po-

zor, danes bo nekaj. No, in tako sem tudi dovolj vaših ljudi zasačil.«

Obraz mojega prijatelja Hollmanna se je prelival v rumenozeleno. S težkim očitkom proti meni je rekel:

»In takemu kujonu ste pomagali izkacati iz polkve!«

Vsakovrstne ure, zlatnina in srebrnina po niski ceni pri

L. Vilhar, urar
Ljubljana, Sv. Petra cesta 36.

d Na Dr. Krekovi gospodinski šoli se prične tromesečni gospodinski kuharski tečaj, ki traja od 2. januarja do 30. marca 1929. Mesečnina za notranje gojenke 900 Din, za zunanje 550 Din. — Priglasje sprejema vodstvo Dr. Krekove gospodinske šole v Zg. Šiški pri Ljubljani.

d Ali ste že član »Ljudske samopomoči«? Ako ne, prosimo, čitajte današnji tozadevni oglas!

d Prospekte za nakup srečk državne razredne loterije je priložila današnjemu listu tvrdka M. Sendarušić iz Beograda, na katere s tem opozarjamo.

Nekega slavnega gledališkega igralca je po predstavi ustavila lepa in mlada gospodična, mu vtaknila v gumbnico rdečo rožo ter brez besede odšla. Igralcu je ta romantika ugajala, vendar pa je že naslednjega dne pozabil na njo. Še isti dan pa je prejel pisemce, v katerem ga dotična gospodična spominja

na večerni dogodek ter ga prosila, naj ji bi poslal par sedežev.

Igralec se je vsedel k mizi ter napisal: Zal da ne morem ustreči, ker so vsi sedeži v gledališču pritrjeni.«

Doroteja: »Kaj pa so ti oče rekli, ko si jim povedal, da nisi mogel spati, ker si ržame misli!«

Njen fant: »V tovarni so mi preskrbeli službo nočnega čuvaja.«

Beli zobje

olepšajo vsak obraz. Često se zadostuje samo enkratno čiščenje s prijetno orodjem Chlorodont-pasto, da se doseže lep sijaj slonovine tudi na stranah zob, ako se uporablja posebno izdelano ščetkico na zob. Ostanki jedi, ki ostajajo med zobmi ter povzročajo radi gnilobe neprijeten duh ust, odstranjujejo se najtemeljiteje s Chlorodont-ščetko. Chlorodont ščetka za otroke, za dame (mehek ščetine), za gospode (trde ščetine). Prijetno same v originalnem modro-zelenem omotu s na pisem Chlorodont. Dobiva se povsod. — Leo-Werke A. G., proizvodnja in zastopstvo za Jugoslavijo: Tvojnec Zlatogor, Maribor.

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švk. „Dubled“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le Jos. Petelinca Gritzner, Adler Najnižje cene! Tudi na obrobo! Ljubljana blizu Prešernovega spomenika Pouk v vesenju brezplačno. ne Vteča garancija.

V VSAKO HISO »DOMOLJUBA«

Glasnik presv. Srca Jezusovega

najstarejši slovenski nabožni družinski list, glasilo pobožnosti Srca Jezusovega za slovenske kraje, glasilo svetovne organizacije Apostolstva molitve, Srca Jezusovega posvečenih družin, Apostolstva moč in mladeničev, duhovnih vaj in jugoslovanskih misijonov D. J. v Indiji. Posebno pozornost posvečuje notranjemu življenju in prinaša vsak mesec svetovni pregled važnejših cerkvenih in verskih dogodkov. Vsako številko kraji mnogo lepih slik. List je pisan za vse stanovce. Januarja številka ima še umetniško prilogo in stenski koledar v dveh barvah. — Skrbite, da pride letos Glasnik vsakemu v roke, da ga naroči vsaka družina, vsaka družina in izobraževalna knjižnica.

Naroča se pri Upravi Glasnika, Ljubljana, Zrinjskega cesta št. 9.

Celoletna naročnina samo 15 Din (osem lir, tri šilinge, pol dolarja).

12

Najbolj razširjeni jeziki na svetu so: Angleščina, francosščina, nemščina, italijansščina, španščina in portugalsščina. Teh sedmero jezikov govori približno 600 milijonov ljudi, torej ravno tretjina celokupnega človeštva.

Tipkarija v blagajni. V neki vinski trgovini v Straßbourgu se je blagajničarka za šalo skrila svojim tovarišicam v veliko blagajno. Pri tem so se blagajniška vrata popolnoma zaprla. Ker je imela blagajničarka blagajniški ključ pri sebi, blagajne niso mogli odpreti. Poldicti so morali ključavničarja, da so odprli blagajno z varilnimi aparati. Blagajničarko so nudi že onesveščeno.

Zrela za zakon. Gospa A.: »Ali ste dali svoje hčere kaj pravega izučiti, gospa B.« - Gospa B.: »I, no! Najstarejša je zobodravica, druga je pravica in dela pri nekem odvetniku; samo tretja ni za nobeno rabo, njo bomo morali pa omožiti!«

Najbolj debela ženska v Rusiji. V Jazakovem, na Ruskem, je nedavno umrla najbolj debela ženska

»Težek je bil boj s Križnarjem,« je rekel Marko drugi, ali mogoče še bolj, in vem, kum spadam.«

»Fant, bodi miren, saj ne veš, kaj govoriš,« je vzkipele stavec; »jaz storim svojo dolžnost kakor vsak in se bojim, da nam bo delal še velike težave.«

»Vem, vem, in ti si se dobro držal, fant. — Saj ne potrebujete Križnarja za zidanje cerkve in njega se ni treba bati če se boš popolnoma spril z njim.«

»Kako misliš to?«

»Vse vezi moraš pretrgati; in tudi na dekle, na Gelo, ne smeš več misliti.«

»Jožek se je razvel Osojnik.«

»Tiho, fant, počakaj, da izgovorim. Videl sem, da sta še vedno skupaj in se prav zaljubljeno gledata. Če se ta stvar ne bo končala, se bom vedno bal za lepo delo. — Ženske so zlo na svetu. Dekle ti bo zmedlo glavo in boš slab kakor Samson...«

»Jože,« mu je segel mladi kmet v besedo, »v moje zadeve se ne smeš vmešavati, nisem več otrok. Glej sam nase.«

»Ha-ha-ha — hvala lepa za dober nasvet! je jezno odgovoril stavec; »za svoje stvari sem se vedno zanimal, več kakor trideset let. Če ne bi šlo za veliko, sveto zadevo, bi ne izpregovoril besedice, toda zato moram malo paziti nate.«

»Nisem nezrel fantek,« je rekel Marko, »in lahko se pazim sam. Če me boš nadziral, ne bo dobro!«

»Bomo že videli, ha-ha-ha,« se je smejal stavec; »svojo namero sem še vedno izvedel.«

Nastal je daljši odmor, in oba moža sta si odločno gledala v oči. Končno je stavec zopet začel:

»Kdaj se bo delo začelo?« je vprašal ostro.

»Kakor hitro bomo dobili od oblasti dovoljenje,« je odgovoril Osojnik, »na vsak način v nekaj tednih.«

»In so obljubili vsi kmetje, da bodo prispevali.

Odbor bo prodal les, posamezni posestniki bodo pomagali s kutukom pri zidanju.«

»Tudi denar bodo morali dati — denar — denar; brez denarja ni nič.«

»Denar je trda stvar — tega ljudje težko dajo. Pozneje mogoče, ko se bo zidanje že pričelo, bodo pripravljeni mogoče tudi za to žrtev. Sicer pa mislim, da je za začetek dovolj denarja.«

»Odkod pa?«

»Jaz sem obljubil dva tisoč goldinarjev, ki leže v hranilnici; če pridamo še tvoj tisočak, imamo že nekaj.«

»Tri tisoč goldinarjev, ha-ha-ha, — to je toliko kakor kaplja v morju.«

»In potem se dvajset tisoč goldinarjev, ki jih bo dala tvoja svakinja.«

»Oha, le bolj počasi, teh še nimamo. Dobili jih že bomo, toda šele tedaj, ko bo delo že v teku, to se pravi, ko bo zid že tri sežnje visok, — nič preje.«

»Toda Jesenovka nam lahko do tedaj denar zapíše in potem imamo kredit.«

»Tega ne bo storila. Kar je enkrat rekla, pri tem bo ostala in se ne bo premislila — prav gotovo ne — ona ima Križnarjevo trmo.«

»Toda če bi jo lepo prosili, na primer ti, ali njen mož, Martin?«

»Jaz sem že storil svoje. Da bomo sploh dobili dvajset tisoč goldinarjev, to je moje delo — mnogo truda je bilo treba za to; več pa ne morem storiti, pa bi tudi nič ne pomagalo... In moj brat Martin — ha-ha-ha, on je prava ničla. Sicer ga ima rada, zelo rada in pazi nanj kakor na otroka. Nič kislega ne sme jesti in nič mrzlega piti in če le stopita pred vrata, se mora ves zaviti, vsak dan mora piti čaj in še se vedno jezi nanj, da premalo pazi na svoje

Pozor! Pozor!

Kupujem kože divjačine
in plačam najvišjo ceno:

lisice, kune, dihurje, jazbece,
vidre, zajce itd.

prepričajte se, preden oddaste Vaše blago.

FILIP BIZJAK

krznarstvo

LJUBLJANA

Šelenburgova ulica št. 6.

Tel. 2759.

Tel. 2759.

Josip Zidar

LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA 31

PRVA POTOVALNA PISARNA
V SLOVENIJI

Izdaja vozniških listkov za vse železn. proge
po originalnih cenah. — Nasveti in pojas-
nila o potovanju v BELGIJO, FRANCIJO,
HOLANDIJO, LUKSEMBURG in vse dru-
ge države. Potovanju v večjih skupinah
znaten popust. Nasveti za romanja in dru-
žabna potovanja. Zastopstvo parobrodniških
družb in vseh večjih velesejmov.

Kaznilniški duhovnik je pri vstopu v
neko celico našel, da je jetnik delil svoje ko-
silce s podgano. Duhovniku je bila taka lju-
bezen do živali všeč, zato ga je vprašal: Po-
vejte mi vend r, zakaj pa imate to podgano
tako radi?»

Kaznjenec: »Zato, ker vsakokrat paznika
ugrizne, kadar pride v celico.«

Nark

V Južno Ameriko

Z novimi, samo potnikom III.
— — — — —

MONTE CERVANTES - MONTE
OLIVIA - MONTE SARMIENTO

Izredna preskrba potnikov. — Sijajni parniki. —
Zbranjeno po svetovni vojni. — Oceanski orjak.

CAP ARCONA 27.000 t

CAP POLONIO 21.000 t

Nemška Unija. — — — — — Največja
družba na tej progi. Potujte s

HAMBURG — JUŽNO-AMERI-
ŠKO PAROPLOVNO DRUŽBO

Vsa pojasnila daje brezplačno

ZASTOPSTVO ZA SLOVENIJO
LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 31.

Telef. 2759.

Učitelj: No, Jakec, kdaj pa je tvoj rojstni
dan? Jakec je nekoliko pomislil, nato pa
dejal: »Jaz nimam rojstnega dne, ker sem
rojen ponoči.«

Babica (naznani profesorju): »Gospod
profesor, fantek je.«

Profesor (raztresen): »Vprašajte ga, kaj
hoče.«

ŽENINI IN NEVESTE!

Da si lahko nabavite čim večjo in lepšo balo, smo
se letos založili z vsem, k temu potrebnim blagom
ter vam istega nudimo po izvanredno nizkih cenah
n. pr.: klotaste odeje, ročno delo, od 170 Din.
flanelaste deke od 79 Din, garniture za postelje
(3 kom.) od 230 Din, gradl za postelje od 23 Din,
platno za rjuhe od 22 Din, za kapne 180 cm od
36 Din, blago za brisače od 12 Din, namizne prte
od 42 Din, servete od 10 Din naprej, belo in ružno
kontenino pa od 8 do 13 Din; dalje: črno sukno
za moške in novodošlo volneno blago in svilo za
ženske obleke, svilene rute in šerpe, moške praž-
nje srajce in kravate, čipke in vezenino, dežnike
od 50 Din naprej. Priporočamo se za prav obilen
obisk ter vam zagotavljamo, da vas bomo postregli
v vseh največjo zadovoljnost.

F. IN L. GORIČAR, »PRI IVANKI«, LJUBLJANA,
SV. PETRA CESTA 29.

PLETILNI STROJI

najboljše in najsolidnejše nemške trdke

DIAMANT

so na ogled ter na razpolago le pri
samozastopniku

Franc Meglič

mehanična delavnica

LJUBLJANA, KARLOVSKA CESTA 10

Zelo ugodni plačilni pogoji in pouk.

zdravje. Toda govoriti pa sme Martin manj kot nič,
sicer ima takoj na krožniku: »Ti nič ne veš, nič ne
razumeš, ti si slabši — ko bi mene ne bilo tu, bi šlo
vse rakom žvižgat! itd. Martin mora vse potrditi, kar
ona predlaga; na njegovo besedo ne da niti vinarja
— če on kaj reče, je toliko kot nič... Da, da, Osoj-
nik, ne svarim te zaman pred ženskami. — Sicer
je dobra žena, Katra in zame je ona najboljši človek;
toda svojo voljo ima. V denarnih stvareh ne izpre-
meni niti pike, sam papež bi je ne pripravil do tega.«

»Toda to je gotovo, da homo dobili denar?«
»Tako gotovo, kakor stoji Črna stena. Kar enkrat
reče, to stoji trdno ko pribito.«

»Potem se ne bojim.« »Potreben denar bom za-
enkrat že dobil, bodi brez skrbi.«

»Mojih tisoč goldinarjev, Osojnik, lahko dobiš,
kadar hčeš; sicer pa me pusti pri miru. Jaz delam
sam zase — in tako največ naredim.«

S temi besedami je lovec odšel.

Marko je prišel v najlepšem razpoloženju do-
mov in naslednji čas je sanjal ne samo ponoči, tem-
več tudi podnevi samo o novi cerkvi.

IV.

Nekoliko dni po zborovanju je srečala na cesti
Gela Osojnika in mu začela močno očitati:

»Prejšnji teden si mi obljubil,« je rekla gren-
ko, »da boš vse storil, da se bova čimprej poročila,
sedaj pa delaš baš nasprotno.«

»Kako to?« je vprašal mirno.

»V nedeljo si mojega očeta zelo razžalil in s tem
pri njemu vse podrl.«

»Tako, užalil sem ga? Nasprotno, on me je sra-
motil, le vprašaj druge moše. Goljufa me je imeno-
val; ali ni to najhujše razžaljenje? Rad bi mu dru-
g«

gače odgovoril, toda tebi na ljubo sem se vzdržal in
sem pogoltnil žalitev.«

»Moški ste vsi enaki. Kadar pridete skupaj, ved-
no se bodete.«

»Tvojemu očetu nisem rekel nobene žal besede.«

»Toda vnemaš se za cerkev in to ga jezi.«

»Tu ne morem pomagati.«

»Pač, lahko bi pomagal. Pustiti moraš to stvar,
radi mene.«

»Kaj pa misliš o meni, Gela? Saj nisem cmoja.
In ljudje, kaj bi rekli?«

»Ko bi me imel tako rad kakor jaz tebe, bi se
ne menil za druge ljudi.«

»Gela, raiši te imam kot vse druge ljudi, toda
čast je moja najvišja stvar.«

»Oh, kaj, vedno čast! Sreča je tisočkrat več
vredna. Kdaj pa bova prišla skupaj in bova srečna?«

»Ako bi bilo od mene odvisno, lahko v štirinaj-
stih dneh. Moraš pač pregovoriti očeta; ti si njegov
edini otrok in imaš lahko nekoliko vpliva nanj.«

»Dokler se boš ti zavzemal za cerkev, ne poma-
ga pri očetu nobena beseda.«

»V božjem imenu, potem morava pač čakati, da
bo cerkev gotova. Boš videla, to bo trajalo kvočjemu
nekaj let.«

»Nekaj let! To je strašno dolgo. Ne, ne, tako dol-
go ne bom čakala, za nobeno ceno ne. Ako boš tako
odlašal, bom storila nekaj, kar ne boš nikdar po-
zabil.«

Mladi kmet je prebledel. Nekoliko je pomislil,
nato pa je rekel resno:

»Gela, dala si mi svojo besedo, toda če ti je žal,
ti jo vrnem.«

v državi, 80 letna Nadež-
da Jekovljeva, ki je tih-
tala 410 luntov. Tekom
zadnjih 10 let je použila
vsak dan po 10 luntov
meha; čez pr. je merilo
72 palcev; umrla je
vsled srčne bolezni.

Vsebinska močganov. Na
tisoč gramov naše črepi-
njake vsebine pride 9
do 12 gramov fosforove
kislina, tri in pol do pet
gramov žvepla 1,7 do 3
grame sede, 1 in pol do
3 grame pegelika, 20 do
30 centigramov magnezija
in 4 do 6 centigramov
apna.

Mlada korenjaka. Je-
davno je prifrčal iz Be-
nelk na Dunaj inženier
Yagendorf. V letalu je
vozil s seboj svoja dva
malčka. Prvi ima dve leti,
drugi pa komaj osem me-
secev. Mladi dva sta se
prav koražljivo držala tudi
ko so leteli 400 metrov
visko nad Alpami.

Mož: »Ljuba moja žen-
ka vedno slabšega se po-
čutim. Prej sem lahko je-
del k' vol, pel kakor
slavček in spal kakor di-
hur. Zdaj pa nič več ne.
Kaj mi je storiti? Žena:
»Veš kaj, kar živino-
zdravnika pokliči!«

Žena: Ježeš! Ježeš —
če zadenem policaja —
kaj pa bomo z njim?

Ustanovlj. 1. 1883.

Največja in po
najsolidnejši posrežbi
dobro mana**MANUFAKTURNA TRGOVINA**
FRANC CROBATHna drobno in debelo
D. Z. Z. KRANJ
„PRI FRANCELJNU“še nastopile zahvaljuje cenj. odjemalcem za do-
sedanje zaupanje ter priporoča nadaljnji naklo-
njenosti, čelec vsem**SREČNO NOVO LETO****Srečno in veselo novo leto 1929**

želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem

Medić-Zankltovarne olja, firneza, lakov in barv
družba s o. z., lastnik Franjo MedićMaribor, Novi Sad
Ljubljana-Medvode,**Češkuti & Zajc**

manufakturna trgovina

„Pod velbom“

LJUBLJANA, Stari trg 3

želi vsem svojim cenjenim
odjemalcem**Srečno in veselo
novo leto 1929!****Veliki CENIK**
ilustrovani
dobite zastoj! Zuh-
vajta za od skladstva
MEINEL in HEROLD
tovarna glasbil, gra-
mofonov in harmonik
2. Lajser MARIBOR št. 107
Violine od 35 Din, ročne
harmonike od 55 Din, gra-
mofoni od 95 Din, gra-
mofoni od 245 Din dalje.**Veselo in srečno novo leto**želi vsem cenjenim odjemalcem in se priporoča naj-
topije za obilen obisk v novem letuMarija Grosnik
trg vina z mešan. blagom
VIŠNJA GORA, poleg šole**Prav srečno in veselo novo leto**želi cenj. odjemalcem, zagotavlja jim, da si
bode tudi v tem letu prizadevala vsega kar
najbolje zadovoljiti, ter se prav toplo priporoča
F. in I. Goričar „Pri Ivanki“, Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 29.

Svojim cenjenim gostom

prav srečno novo leto

Restavracija 6 »Pri šestici«

Rezi Zalaznik

Puškar F. K. Kaiser

LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 9

kupi v prodaja stare puške, samokrese,
ter prevzame iste v komisijko prodajo.

Število članov nad 10.000

V letu 1928 izplačane podpore Din 250.000.—

„LJUDSKA SAMOPOMOČ“podporno društvo za slučaj smrti za Slovenijo v
Mariboru, Aleksandrova cesta št. 45sprejme do konca februarja 1929 v oddelek A
vse zdrave osebe od 1. do 70. leta

Najvišja podpora 1000 Din

Posmrtnina za vsak smrtni slučaj 50 par

Enkratna vpisnina po starosti od 18 do 40 Din
S tem oddelkom je dana vsakomur prilika, torej
tudi najrevnejšim slojem za pristop v to člove-
koljubno društvoV oddelke B, C, D, oz. B/I, C/I, D/I s podporami
od 2000 do 32.000 Din se sprejmejo do nadalj-
nega le še vse zdrave osebe od 21. do 50. leta

Zahtevajte še danes zastoj pristopno izjavo!

EDEN ZA VSE, VSI ZA ENEGA!**Močne mišice, zdravi živci,
dnevno redno negovanje telesa**so najboljša obramba proti boleznim. Zato so še
naši dedje in pradedje imeli vedno v hiši in s
priznanim uspehom dnevno uporabljali preisku-
sano domače sredstvo in kozmetikum: Feller-
jev prijetno dišeči „Elsafuid“Dobiva se v lekarnah in sorodnih trgovinah, polskuna
9 Din, velika specialna steklenica za 25 Din. Po pošti stane vrtel en zabo, kateri vsebuje 3 polske-
ninske dvojine ali 2 velike trijevalne steklenice, samo 62 Din. Trijevalni steklenici, vse za 2
vračunane poštnino in zavojnino. Na ošila naslovita točno na Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica
Donja Elsatrg št. 14. Hrvaška.Kot zanesljivo sredstvo za želodce in čreva naročite obenem
Fellerjevo blago delujoče Elsa-kroglice, 6 katej, 12 Din.Vporabljan na zunan-
in znotraj, brati Fel-
lerjev „Elsafuid“ pre-
hlajenja in okuženja, ker je tudi razkuževalno
sredstvo in neguje roke, obraz, zobe, usta in di-
halna in je tudi tega zanesljiv tudi pri influenci
in hripi. Pomemben z vodo se rabi za grganje, od-
stranjuje vzrok kašlja in hripavosti. Proti bole-
stinam ran in na potovanju drži se zelo in ugodno.
Steklenica za 6 Din, dvojna steklenica za
12 Din, vse za 2
vračunane poštnino in zavojnino. Na ošila naslovita točno na Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica
Donja Elsatrg št. 14. Hrvaška.**Mali oglasnik**Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za
enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo
samo polovico, ako kupujejo kmetijske po-
trebščine ali prodajajo svoje pridelke ali
iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov
ali vajencev in narobe.**Posestvo** z vsemi go-
spodarskimi
poslopi, obsejajoče 12
hektarjev zemlje, pro-
dam. Cena po dogo-
voru. Janez Gabrijel,
Kamna gora p. Trebnje**Klapca** za živino kr-
miti žiti dobi-
ti večje posestvo pri
Ljubljani. Biti mora
trezen, krščenški ter
krmiljenja živine že va-
jen. Nastop službe ob
novem letu ali malo
pozneje. Oskrba v hiši.
Plača po dogovoru. —
Ponudbe na upravo
Domoljuba št. 12430**Hiša** v vrtnem napredaj
v Dravljah št. 3
pri Ljubljani, primer-
na za veleobrti. Cena
po dogovoru.**Pozor!** Ponk v kroj-
nem risu u in
in prikrojevanju kakor
tudi vizuelovanju dam-
skih oblek daje edino
strokovno izprašano
učiteljica Roza Medved,
Ljubljana, Mestni trg
24/III. naspr. Rotovža**Krojaškega pomočni-**
ka zmognega velikih
kosov, z daljšo
praksno, sprejme takoj
ali pozneje Ivan Likar,
krojaš, Prečalje 39 —
Isto tam se sprejme
tudi vajenec.**Dve harmoniki**napredaj, 4 in 5 vrstni,
dobro ohranjeni, cena
solidna. — Arzenšek
Štefan, peta mestna hi-
ša za Bežigradom, Ljub-
ljana.**Kovaškega pomočni-**
ka sprejemem. — Pavel
Sterle, kovač, Brest
29, p. Ig.**Krojaški pomočnik**vajej sportnih čepic in
klobukov išče dela. —
Naslov pod št. 10.**Kuharica** pridno in po-
šteno dekle,
vajejno kuhati in
sploh voditi vsa gospo-
dinjska dela pri hiši,
se takoj sprejme. —
Prednost imajo dekleta
z dežele. Prvi pogoj
snažnost, pridnost ter
poštenost. — Dopise z
zahtevno plače takoj na
Al. Lavrenčič, trgovca,
Cerknica.**Vrtnarskega vajenca**
sprejemem. Polzve se v
cvetličarni Bajt, Pod
Trančo št. 2, Ljubljana**Vidre,** dihurje in pol-
ne kupuje trd-
ka Drago Schwab, Ljub-
ljana.**Kleparkega vajenca**
sprejmem takoj. Anton
Lavrič, Moste 43 pri
Ljubljani.**Gapelj** v dobrem sta-
nju ceno napre-
daj. Naslov v upravi
pod št. 12660.**Trgovsko učenko**za trgovino z mešanim
blagom sprejme takoj
Franciška Beton, Pre-
dolske 39.**Razprodaja!**Najcenejša božična darila! Ker se plačji in obleke
popolnoma razprodajo, se od 1. dec. do 1. febr.
vsak plašč proda 100 Din ceneje. V zalogi so
plaščji, moderni in temni, ženski in moški štofi.30% popusta
samo v trgovini

Marije Rogelj, Ljubljana, Sv. Petra cesta 26.

Poročne prstane

v velikih izbiri priporoča

JOSIP JANKO, URAR V KAMNIKU, NA SUTNI

4

PREŠERNOVA
ulica
poleg frančiškanske
cerkve

Tovarna ur

H. Suttner

Ljubljana I.

Največja založba ur, zlatnine in srebrnine.

4

PREŠERNOVA
ulica
poleg frančiškanske
cerkve

CENIK

Zahtevajte bogato ilustrovan cenik s koledarjem, gratis in franco od

H. SUTTNER
Ljubljana I

PREŠERNOVA
ulica

OMIKO	IKO	AKO
 Br. 108. Kovinska Anker-Roskopf . . . Din 49'50 Br. 111. Kovinska Anker-Roskopf z radium & evilkam in kavalet . Din 69'20	 Br. 185. Budilka okrogle oblike, 18 cm visoka, s prevodnim Anker-stražjem . . . Din 44'20 Br. 136. Iste z radium & evilkami in kavalet . Din 54'—	 Br. 8701. Stenska ura z utežmi prvovrstne kvalitete . . . Din 151'— Br. 8709. Stenska ura pločevinasta, okrogle oblike, osemdevevan, prvovrstne kvalitete . . . Din 151'—

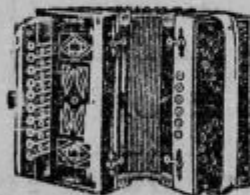

W M F
 Kupujte samo kina srebrno jedilno orodje z znamko W M F
 Tovarniška garancija 50 let
H. SUTTNER
 Ljubljana I
PREŠERNOVA
 ulica

Lasna protokolirana tovarna ur v Švici

Dr. Igo Gruden
naznanja, da je otvoril s 1. I. 1929 svojo
odvetniš o pisarno
v Ljubljani, Tavčarjeva 12. — Telef. 8228

Kmet (fantalinu, ki je kradel sadje): »Ali ti nisem že enkrat rekel, da te ne smem dobiti na vito.«

»O, s'j me še nimate«, je veselo odvrnil fant ter zbežal.

Harmonike

enored e Din 350
dvoredne 4 basli
Dl. 470, 1 ore ne
8 basov Din 550;
gr. mo. on. Din
355, 375, 390; plo-
šče in 35, 40;
mandoline Din
350, 370; kitare Din 2, 3, 320, violine Din 315, 345;
tamburice Din 150, 250, 300; 9 arine Din 13, 21;
ustne harmonike Din 2, 3, 20; n. dalje vse vrste
at. une in vse d. to in re. rebčine za godala,
kakor tudi krasne foto-aparate o Din 45, 175,
95, 330, 774 in 990 razpošilj. valj. trgovina
te. me. a. Cel. e. 41, 19. Roba do re-
kva itete je poreni in ne o. e. ki tane malo
denarja, pa e slaba. Pisi e tako po veliki ilu-
strovani ce. k, kjer se nahaja blago samo do-
bre. valitete. — Naro. i a. cen 500 Din. os. n. ine
prosto. Kar ne uga. se zmenja ali vrne denar.

MOVO. KRMILA
in vseh vrst specerijo kupiš najbolje pri
Ivanu Kralj prej Spreitzer-Tavčar
Ljubljana, Stari trg 30.

TVORNICA KEM. IN OIL. BARV. LAKOV. FIRNEŽA IN ŠTEKLA
DRUŠBA Z. OZ. LJUBLJANA

ORIENT

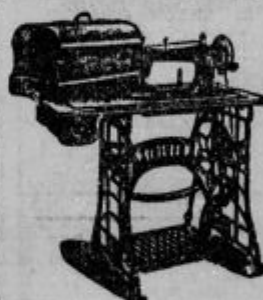
LAKI TERPENTIN STROJNO OLE UMETNIŠKE BARVE PRAŠNO OLE
KOPICI FIRNEZ SOLSKE BARVE
BISTVE OLEJNATE BARVE

PRODAJALNA
DUNAJSKA C. 14
LJUBLJANA
POLEGTROVINA
SCHNEIDER & VEROVŠEK

PRVOVRSTNI MATERIAL-NIZKE CENE II

DIŠAVE SLON

Semensko deteljo
kupi vsako množino
Fran Pogčnik, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.
KMETJE, POZOR!
Najhitreje in najbolje ustroji svinjske kože
KAROL SAJOVIC, USNJAR, MOTNIK.

Najpopolnejši
STÖWER
šivalni stroji
za hišne, krošne
in čevljarje ter za
vseh dom.
Preden si nabavite
stroj, ogledajte si to
izrednost pri tiskarji
L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg, ul. 61.
Brezplačen posk.
15 letno jamstvo.

Kože
vseh divjačin kupujem
in plačujem po najvišjih
cenah do 10. jan. 1929.
Lepe zimске lisčje kože od Din 370— dalje.
ELIGIJ EBER
trgovina s krznom
Ljubljana, Kongresni trg št. 17
(Zvezda)

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979. Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzlov.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 300,000.000.—.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**